

PISPALA III

Asemakaavoituksen III-vaiheessa kaavoitettavien alueiden rakennetun kulttuuriympäristön inventointi 2012

Täydentävä liiteaineisto 2013

- Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisista arvoista
– Arvoalueet, pihapiirit ja rakennukset
- Rakennustyytit: kartta ja tilasto
- Rakennuskannan ikä: kartta ja tilasto

	Luisukatu 4 837-215-1048-0002		Rakennushistoriallinen Luisukatu 4 on Tahme- kennetun pienkerrostal- tuuri, tyyli, muoto ja ra- taavina. Ympäristöarvo – Mais Lähelle katulinjaa sijoite merkitys Luisukadun m- Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupui alueella (2012/A0005).
	Luisukatu 6 837-215-1048-0003		Historiallinen arvo – Pihapiiri edustaa Ansic pientalotyyppinen asui näköisesti 1910-luvulta ia 1900-luvun alkupuo aputiloja piharakennuk- Ympäristöarvo – Mais Lähelle katulinjaa sijoite merkitys Luisukadun ki Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupui alueella (2012/A0005).

	Rakennustyyppi	lkm
	pikkutalo	8
	paritupa	-
	yksittäispientalo	73
	huvila	6
	kaupunkipuutalo	4
	pienkerrostalo, puurakenteinen	12
	moderni kerrostalo	14
	moderni omakoti- tai paritalo	24

PISPALA III

Ala-Pispala, Ylä-Pispala ja Tahmela

Asemakaavoituksen III-vaiheessa kaavoitettavien alueiden rakennetun kulttuuriympäristön inventointi 2012

Täydentävä liiteaineisto 2013

Johdanto ja liiteaineistojen tulkintaohje I

Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisisista arvoista – Arvoalueet 1

Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisisista arvoista – Rakennetun ympäristön kohteet 9

Rakennustyyppit, kartta ja tilasto 69

Rakennuskannan ikä, kartta ja tilasto 71

Liitteet 73

Kartat: Pispala III, 2012 inventoidut kulttuurihistoriallisesti, arvokkaat aluekokonaisuudet (arvoalueet), länsiosa ja itäosa

Luettelo: Pispala III, 2012 inventoidut rakennetun ympäristön kohteet

Kartat: Pispala III, 2012 inventoidut rakennetun ympäristön kohteet, länsiosa ja itäosa

Johdanto ja liiteaineistojen tulkintaohje

Pispalan kolmivaiheisen asemakaavoituksen tueksi on laadittu vastaaviin kolmeen alueeseen jaettu rakennetun ympäristön täydennysinventointi. Kaavoituksen I-vaiheen edetessä ja laadittaessa kaavan vaikutusten arviointia on ilmennyt tarve täydentää inventointiaineistoja. Erityisesti kritiikkiä on saanut osakseen I-vaiheen inventoinnin yhteydessä 2008 kehitetty ja II-vaiheen 2009 inventoinnissakin käytetty kaavamainen tapa antaa toimenpidesuosituksia. Lisäksi on toivottu helpotusta laajojen aineistojen hallintaan sekä selkeyttä kulttuurihistoriallisten arvojen esittämistapaan ja arvojen perusteluihin. Kolmas täydennystarve koski rakennustyyppejä ja rakennuskannan ikää havainnollistavia kartta- ja tilastoaineistoja.

Edellä mainituista syistä johtuen 2012 laadittiin I- ja II-vaiheen inventointia täydentävät liiteaineistot ja päätettiin sisällyttää vastaavan aineiston laatiminen myös III-vaiheen täydennysinventointiin. Työn on tilannut Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön kehittäminen ja sen on laatinut Pirkanmaan maakuntamuseolla projektitutkija Miia Hinnerichsen (FM), joka on vastannut Pispalan asemakaavoituksen tueksi 2008-2013 laadituista täydennysinventoinneista. Työtä museolla on ohjannut rakennustutkija Hannele Kuitunen.

Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisista arvoista

Pispalan III-vaiheessa asemakaavoitettavien alueiden ja 2012 inventoitujen rakennetun ympäristön kohteiden (pihapiirien), rakennusten ja aluekokonaisuuksien kulttuurihistorialliset arvot ja toimenpidesuosituksot muotoiltiin ytimekkäiksi ja koottiin selkeäksi ja helpolliseksi A3-kokoiseksi tiivistelmätaulukoksi.

Taulukkoon on ensin listattu kaikki seitsemän inventoinnissa rajattua arvo-alueita ja sen jälkeen kaikki 137 inventoitua rakennetun ympäristön kohdetta eli pihapiiriä (ks. liiteluettelo ja kartat). Jokaiselle kohteelle piirrettiin karttaote. Arvoalueista karttaotteessa näkyy arvoalueen raja ja sen sisälle jäävät inventoidut pihapiirit ja rakennukset. Rakennetun ympäristön kohteissa karttaotteessa näkyy kiinteistön rajat, inventoidut rakennukset ja niiden rakennusnumerot. Numerot ovat muutamaa taulukossa mainittua poikkeusta lukuun ottamatta samat kuin Tampereen kaupungin järjestelmissä käytetyt viralliset rakennusnumerot. Alueiden rajaus, pihapiirit ja rakennukset on merkitty karttaotteisiin inventoinneissa käytetyn suuntaa antavan kulttuurihistoriallisen arvoluokituksen mukaisella värillä: punainen = luokka I, sininen = luokka II, ja vihreä = luokka III, joista luokka I on kulttuurihistoriallisesti arvokkain. Arvoluokitusta tai sen perusteita ei ole muutettu. Kiteytetysti voidaan sanoa, että mitä arvokkaampi kohde on sitä vähemmän muutoksia se kestää. Arvoluokituksen yksityiskohtaiset perusteet on luettavissa Pispalan – Tahmelan loppuraportista (2013).

Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut

Kunkin arvoalueen ja rakennetun ympäristön kohteen (pihapiirin) kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut on koottu omaan sarakkeeseensa. Pohjana on käytetty 2012 inventoinnin tietoja. Tekstissä on pyritty ilmaisemaan mahdollisimman selkeästi mitä arvoja alueilla, pihapiireillä tai rakennuksilla on ja miten ne kohteessaan ilmenevät. Rakennetun ympäristön kohteiden arvosarakkeessa on siis sekä pihapiirin kokonaisuuteen että sen rakennuksiin liittyvät arvot. Toiset arvot kohdistuvat selkeästi tiettyyn rakennukseen, jolloin on mainittu rakennuksen nimi ja numero, ja toiset arvot taas koko pihapiiriin ja kaikkiin sen rakennuksiin. Arvottamisen tapaa sinänsä ei ole muutettu. Pispalan kulttuurihistorialliset arvot on esitelty kattavasti Pispalan – Tahmelan loppuraportissa (2013).

Toimenpidesuosituksot

Toimenpidesuosituksot pohjautuvat 2008-2009 käytettyihin, mutta nyt ne on muokattu yksittäin jokaiselle alueelle ja rakennetun ympäristön kohteelle. Suosituksissa otetaan entistä paremmin huomioon kohteiden yksilölliset arvot ja ominaisuudet. Ne on kirjoitettu muotoon: ”Alueen, pihapiirin, rakennuksen tai muun kohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä kannalta tärkeää on...”. Sarakkeessa on listattu kunkin kohteen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat piirteet, joiden säilymiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Arvoalueiden toimenpidesuosituksot kohdistuvat koko alueelle koskien erityisesti katutiloja, yleisiä alueita, puistoja ja alueen ilmettä. Rakennetun ympäristön kohteiden toimenpidesuosituksot kohdistuvat pihapiirin kokonaisuuteen, pihaan ja yksittäisiin rakennuksiin, tarkemmin sanottuna inventoitujen rakennusten julkisivuihin, mutta myös puolijulkisten tilojen, kuten kerrostalojen porraskäytävien ja julkisten rakennusten sisätiloihin. Maisemallisiin seikkoihin perustuvat toimenpidesuosituksot koskevat myös kohteen ympäristöä laajemmin. Lopuksi sarakkeessa on joidenkin kohteiden kohdalla mainittu suositeltavia toimia, jotka parantaisivat tai palauttaisivat pihapiirin tai rakennusten kulttuurihistoriallisia arvoja.

Arvojen perustelut ja toimenpidesuosituksot ovat luettavissa myös kunkin arvoalueen ja rakennetun ympäristön kohteen yksityiskohtaisista tiedoista, jotka on tallennettu Pirkanmaan maakuntamuseon Siiri-tietokantaan.

Esimerkkejä toimenpidesuositusten tulkitsemisesta

Rakennuksen runkomuodon säilyttäminen = rakennuksen rungon perusmuoto tulee säilyä tunnistettavana. Maltillinen laajennus ja maltillinen (tekninen) korotus ovat mahdollisia. Arvoalueella, I-luokan rakennuksissa ja I-luokan pihapiirissä kaikkien muutosten tarpeellisuus ja toteutustapa on harkittava erityisen tarkkaan.

Rakennuksen tyylipiirteiden säilyttäminen = arvosarakkeessa mainittuja rakennuksen tyylipiirteitä (uusrenessanssi, puujugend, 1920-luvun puuklassismi, jälleenrakennuskausi tms.) tulee vaalia tulevissa korjauksissa ja muutoksissa.

Pihan jäsentelyn säilyttäminen = rakennusten sijainnin säilyttäminen, pihan pintojen, rakenteiden, kulkureittien ja perinteisen kasvillisuuden vaaliminen muutoksissa.

Rakennuksen tai pihapiirin aseman säilyttäminen maisemassa = eteen tai lähistölle ei tule rakentaa mitään mikä peittää kohteen tai muutoin muuttaa merkittävästi sen asemaa maisemassa.

Pispalan kulttuurihistorialliset arvot ja rakennetun ympäristön muospaineet

Kuten Pispalan – Tahmelan rakennetun ympäristön inventoinnissa on todettu, jokainen Pispalan inventoitu pihapiiri ja jokainen inventoitu rakennus on arvokas ja sinänsä säilyttämisen arvoinen. Rakennettu ympäristö on kuitenkin jatkuvassa muutoksessa, eikä valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö tee tässä poikkeusta. Ympäristön arvojen säilymistä kannalta onkin keskeistä muutoksen tapa ja se, että muutokset ovat hallittuja. Pispalassa, kuten muuallakin Suomessa, suurimmat muospaineet rakennetulle ympäristölle ovat purkaminen, laajentaminen, korottaminen ja täydennysrakentaminen. Seuraavaan kehykseen on koottu keskeisimmät asiat, jotka tulisi Pispalaa koskevissa muutoksissa ottaa huomioon, jotta alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyisivät.

Purkaminen

Inventoituja rakennuksia ei tulisi purkaa. Purkaminen muuttaa väistämättä pihapiirin ja maiseman rakennetta ja ilmettä ts. vähentää alueen kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Purkamiseen tulee suhtautua erityisen kielteisesti, mikäli pihapiiri on arvoalueella, pihapiiri on arvioitu I-luokkaan (punainen) tai mikäli rakennus on arvioitu I-luokkaan (punainen) tai II-luokkaan (sininen).

Laajentaminen

Inventoitujen rakennusten laajentamisen tulee olla maltillista. Laajentaminen muuttaa väistämättä rakennuksen alkuperäistä tai kauan sitten tehdyn muutoksen aikaista perusmuotoa. Laajentamisen vaikutus ulottuu myös ympäröiviin rakennuksiin ja pihapiireihin, mikä tulee huomioida suunnittelussa. Merkittävien laajennusten tulee olla perusteltuja. Laajentamiseen tulee suhtautua erityisen kriittisesti, kun pihapiiri on arvoalueella, pihapiiri on arvioitu II-luokkaan (sininen) tai rakennus on arvioitu II-luokkaan (sininen). Laajentamiseen tulee suhtautua lähtökohtaisesti kielteisesti, kun pihapiiri on arvioitu I-luokkaan (punainen) tai rakennus on arvioitu I-luokkaan (punainen).

Korottaminen

Inventoitujen rakennusten korottamisen tulee olla maltillista. Korottaminen muuttaa väistämättä rakennuksen alkuperäistä tai kauan sitten tehdyn muutoksen aikaista perusmuotoa. Korottamisen vaikutus ulottuu myös ympäröiviin rakennuksiin ja pihapiireihin sekä mahdollisesti maisemaan laajemminkin, mikä tulee huomioida suunnittelussa. Korottamistarve ja -tapa tulee tutkia erityisen huolellisesti, kun pihapiiri on arvoalueella, pihapiiri on arvioitu II-luokkaan (sininen) tai rakennus on arvioitu II-luokkaan (sininen). Korottamiseen tulee suhtautua lähtökohtaisesti kielteisesti, kun pihapiiri on arvioitu I-luokkaan (punainen) tai rakennus on arvioitu I-luokkaan (punainen).

Täydennysrakentaminen

Inventoitujen pihapiirien täydennysrakentamisen tulee pääsääntöisesti olla maltillista/pienimuotoista. Alueelle omaleimaisten pienehköjen piharakennusten (sauna, varasto, liiteri, versta, työtila, vierastalo tai näiden erilaisten yhdistelmien) rakentaminen on hyväksyttävä jopa suositeltavaa, etenkin jos pihapiirin vanhat piharakennukset on purettu. Täydennysrakentaminen muuttaa väistämättä pihapiirin rakennetta ja ilmettä ts. vähentää ympäristön kertovuutta ja maisemallisia arvoja. Täydennysrakentamisen vaikutus ulottuu myös ympäröiviin rakennuksiin ja pihapiireihin, mikä tulee huomioida suunnittelussa. Täydennysrakentamiseen tulee suhtautua erityisen varovaisesti, mikäli pihapiiri on arvoalueella, pihapiiri on arvioitu I-luokkaan (punainen) tai II-luokkaan (sininen).

Kartta ja tilastoaineisto inventoitujen rakennusten rakennustyypeistä

Rakennusten tyypittely on osoittautunut kaavoituksessa keskeiseksi apuvälineeksi kaavamääräysten laadinnassa ja rakennusten vertailussa sekä tasavertaisessa kohtelussa. Aiemmissa inventoinneissa rakennuskantaa on tyypiteltä mm. rakennustyylien, käyttötarkoituksen ja huonejärjestyksen perusteella. Kaavoituksen kannalta merkityksellisempää on kuitenkin kaupunkikuvallisin perustein tehty tyypittely, joka perustuu ensisijaisesti rakennusten muotoon ja fyysisiin ominaisuuksiin. Tältä pohjalta Pispalan rakennuskannasta on erotettavissa 11 rakennustyyppiä. Seuraavaksi rakennustyyppit on esitelty lyhyesti.

Pikkutalo

Huoneen ja keittiön pienikokoinen yhden perheen talo, jolla on satulakatto, kapea runko ja yksi asuinkerros. Ullakkokerroksessa saattaa olla kesähuone tai vastaava.

Paritupa

Maaseudun rakennustyyppi, jossa rakennuksen molemmissa päissä on tupa ja niiden välissä eteinen ja eteisen peräkamari. Rakennus on hieman pikkutaloa pidempirunkoinen, satulakattoinen, kapearunkoinen ja siinä on yksi asuinkerros sekä sisäänkäyntikuisti keskellä pitkää sivua.

Yksittäispientalo

Rakennustyypeistä monimuotoisin. Usein rungoltaan noppamainen, pohjaltaan neliönmuotoinen, puolitoistakerroksinen, omakotitalotyyppinen rakennus. Tyyppiin kuuluu myös rakennuksia, joiden pohja on suorakaiteen muotoinen, joskus useassa vaiheessa rakennettu tai laajennettu. Asuntoja on saattanut olla useita.

Huvila

Kooltaan yksittäispientaloa suurempi ja yksityiskohdiltaan usein hiotumpi ja koristeellisempi huvilatyylinen asuinrakennus. Usein selkeästi jotakin rakennustyyliä, kuten uusrenessanssi, puujugend, 1920-luvun puuklassismi, edustava. Pohja neliömäinen tai suorakaide, puolitoista asuinkerrosta. Asuntoja on saattanut olla useita.

Kaupunkipuutalo

Tontin rajalle, katulinjaan kiinni sijoitettu rakennus, jonka asuntoihin sisäänkäynnit ovat pihan puolelta. Kaduntasossa tai kivijalassa on yleensä ollut liiketiloja. Usein pohjaltaan pitkän suorakaiteen muotoinen, kadunkulmassa L-muotoinen, joskus myös noppamainen. Asuntoja on saattanut olla useita, asuinkerroksia on yksi tai puolitoista.

Pienkerrostalo

Puurakenteinen, kaksikerroksinen, useita pieniä, yleensä huoneen ja keittiön kokoisia asuntoja käsittänyt asuinrakennus. Yksi tai kaksi porraskäytävää, tiloja myös kivijalassa. Kaduntasossa tai kivijalassa on voinut olla liiketiloja. Usein runkomuodoltaan selkeä suorakaide.

Moderni kerrostalo

Pispalan ensimmäisen 1945 asemakaavan jälkeen rakennettu 2-6-kerroksinen tiili- tai betonirunkoinen kerrostalo. Jälleenrakennuskauden tyylipiirteet, selkeä suorakaiteen muotoinen rakennusmassa.

Moderni omakoti- tai paritalo

Tahmelaan 1960-70-luvuilla rakennettu usein arkkitehdin suunnittelema, kookas, rungoltaan moniulotteinen, piirteiltään ja rakennusmateriaaleiltaan moderni omakoti- tai paritalo.

Piharakennus, puurunkoinen

Erilaisia aputiloja, kuten liiterin, ulkokuoneen, saunan tai eläinsuojan, toisinaan myös asunnon käsittävä, yleensä vaatimaton puurunkoinen talousrakennus. Runko usein suorakaide ja sijainti pihan perällä.

Piharakennus, kivirunkoinen

Kuten edellä, paitsi runko tiiltä-, betonia tai säästöbetonia.

Muu rakennus

Edellä mainittuihin ryhmiin sopimattomat muodoltaan ja piirteiltään yksilölliset päiväkotit, opisto-, kirkko-, tehdas- ja seurantalorakennukset.

Kaikki 2012 inventoidut 180 rakennusta sekä 12 I-vaiheen inventoinnin yhteydessä 2008 inventoitua rakennusta tyypiteltiin edellä mainittuihin rakennustyyppeihin. (Kaava-alueen rajamuutoksen vuoksi kohteet kuuluvat nyt III-vaiheen alueelle.) Jokaiselle rakennustyyppille valittiin väri ja rakennukset merkittiin kartalle rakennustyyppiä vastaavalla värillä. Lisäksi laskettiin tilastot kunkin rakennustyyppin lukumääristä ja prosentuaalisista osuuksista. Rakennustyyppi vastaa rakennuksen nykyasua ja on saattanut vaihtua alkuperäisestä esim. laajennuksen seurauksena. Rakennustyyppit mainitaan myös arvojen tiivistelmätaulukossa jokaisen pihapiirin kohdalla.

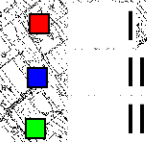
Kartta ja tilastoaineisto inventoitujen rakennusten iästä

Vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu suuntaa antava jaottelu III-vaiheen kaava-alueiden inventoidun rakennuskannan iästä. Alueen 1870-1970-lukujen välisenä aikana rakennetusta rakennuskannasta on erotettavissa kuusi piirteiltään toisistaan eroavaa ajanjaksoa, joille kullekin valittiin väri ja inventoidut rakennukset merkittiin kartalle rakentamisajanjaksoansa vastaavalla värillä. Rakennuksen ikä on merkitty varhaisimman tunnetun rakennusajan mukaan. Rakennuksen nykyasu voi olla peräisin myöhemmin tehdyn muutoksen ajalta.

Useimpien rakennusten tarkka rakennusaika ei ole tiedossa, jolloin rakennusaika on arvioitu rakennuksen säilyneiden piirteiden ja muiden käytettävissä olevien lähteiden perusteella. Pientä osaa inventoiduista rakennuksista ei pystytty ajoittamaan mihinkään tiettyyn ajanjaksoon. Ne ovat kuitenkin todennäköisesti peräisin ajalta ennen toista maailmansotaa, ja niistä muodostui seitsemäs tarkemmin ajoittamattomien rakennusten ryhmä. Tähän ryhmään kuuluvat rakennukset ovat erityisesti piirteiltään vaatimattomia piharakennuksia sekä joitakin voimakkaasti peruskorjattuja asuinrakennuksia. Lopuksi laskettiin tilastot kunkin ajanjakson aikana rakennettujen rakennusten lukumääristä ja prosentuaalisista osuuksista. Rakennusvuosi tai arvio rakennusajasta mainitaan myös arvojen tiivistelmätaulukossa jokaisen pihapiirin kohdalla.

Pispala III
2012 inventoidut kulttuurihistoriallisesti
arvokkaat aluekokonaisuuudet (arvoalueet)

Arvoalueiden
kulttuurihistorialliset arvoluokat

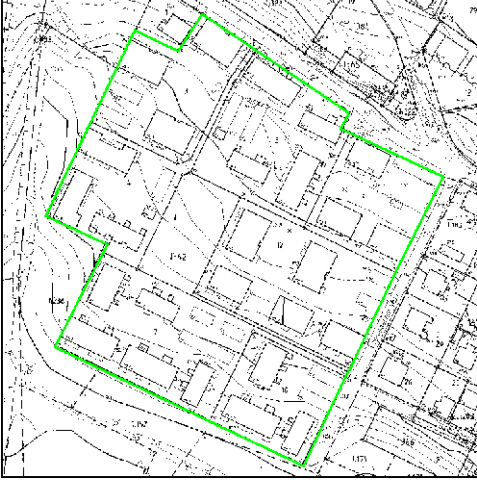
2012/A1 Rivitaloalue Pispalan pihat
2012/A2 Pättäränkadun ympäristö
2012/A3 Kasvimaat, Tahmelan lähde ja uimaranta
2012/A4 Hiidenkadun varsi
2012/A5 Kaupungin vanhan raja-aidan alue
2012/A6 Ansionkallion laki
2012/A7 Moderni Tahmela

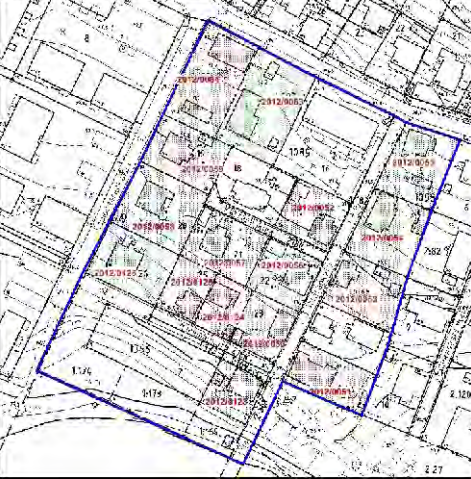
2008/A1 Vallikadun varsi (osittain)

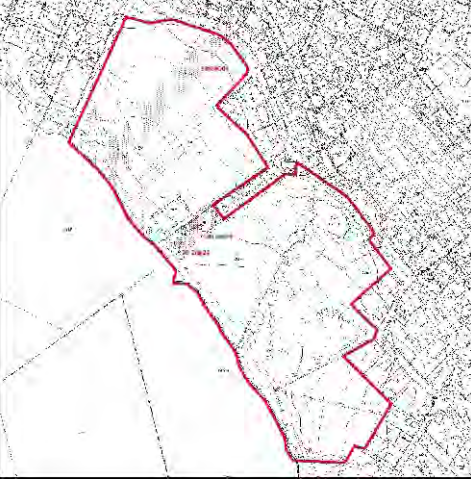
Kantakartta: Tampereen kaupunki
Muokkaus: Pirkanmaan maakuntamuseo/ MH
18.3.2013

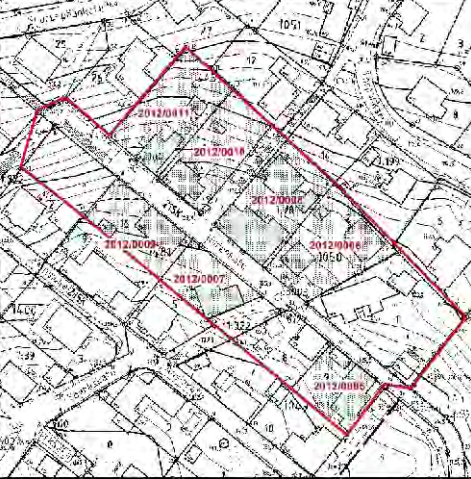
Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisista arvoista

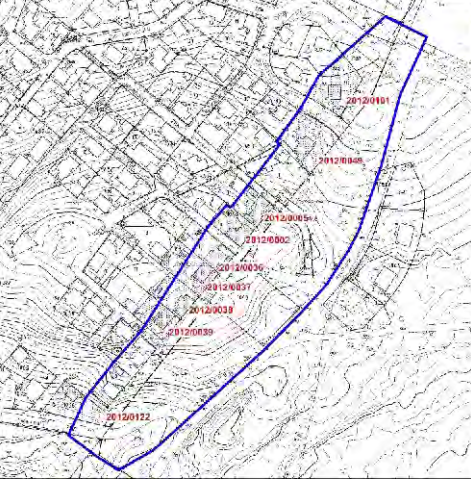
ARVOALUEET

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat ■ ■ ■ ■ Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset Alueen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Rivitaloalue Pispalan pihat (2012/A1)			Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus 1978 vahvistettu Pispalan toinen asemakaava mahdollisti asunto- osakeyhtiömuotoisten kookkaiden rivitalojen rakentamisen alueelle. Laajin ja yhte- näisin rivitaloalueista on Pispalan pihojen 1980-luvun alussa rakennettu alue. Se käsittää 7 kiinteistöä ja 26 kookasta 2-3-kerroksista rivitaloa. Elementtirunkoiset sa- tulakattoiset rakennukset on vuorattu ”Pispala-tyylisesti” vaaka- ja pystypaneloinnilla. Lisäksi laajat julkisivupinnat on listoituksella jaettu pienempiin osiin. Alue muodostaa selkeästi ympäristöstään erottuvan, erinomaisesti Pispalan-Tahmelan 1980-luvun rivitalorakentamista kuvaavan, eheän maisemakokonaisuuden.	Aluekokonaisuuden ja sen yksityis- kohtien säilyttäminen ymmärrettä- vänä, mahdollisimman vähäisin muutoksin. Asuinrakennusten muodon, jul- kisivujen aukotuksen, pintamateriaa- lien ja värityksen säilyminen. Pihojen, katuliittymien, ajoteiden ja polkujen sijainnin, pintojen ja kasvil- lisuuden säilyminen 1980-luvulle tyypillisinä.	HUOM. Alueen kiinteistöjä ei ole inventoitu erillisinä rakenne- tun ympäristön koh- teina. Lapiosaarenkatu 1 Lapiosaarenkatu 3 Lapiosaarenkatu 7 Lapiosaarenkatu 9 Uittotunnelinkatu 3 Uittotunnelinkatu 5 Uittotunnelinkatu 7

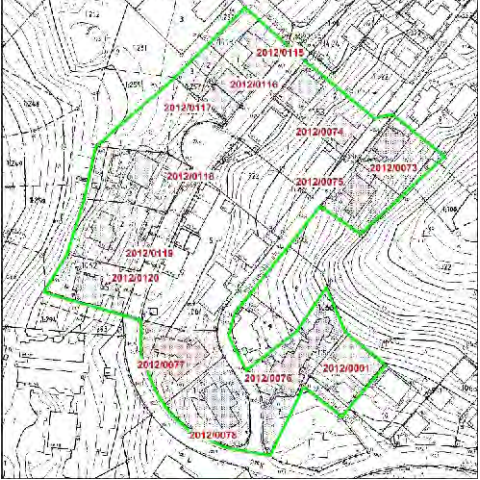
Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri-historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset	Alueeseen sisältyvät inventoidut rakennetun ympäristön kohteet
Pättäränkadun ympäristö (2012/A2)			Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Alueen rakennuskanta on pääosin peräisin 1920-luvulta. Asuinrakennuksista valtaosa on yksitaispientalotyyppisiä noppamaisia omakotitaloja. Alueella on myös yksi pikkutalo ja yksi puurakenteinen pienkerrostalo. Uudisrakennuksia on vain muutamia. Muutamia rakennuksia on laajennettu ja useimmat peruskorjattu, mutta pääpiirteiltään rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäiset 1920-luvun puuklassismin piirteensä hyvin. Piirteitä ovat mm. jyrkät satulakatot saumatusta pellistä, päätyihin taituvat räystäät eli ns. kissanpenkit, kuusi- ja yhdeksänruutuiset ikkunat, vinoneliö- ja kolmioikkunat vintillä, noppamainen yleishahmo, neliöpohja, jossa huoneet sijoittuvat keskusmuurin ympärille sekä erilaiset lasikuistit. Alueella on säilynyt vain neljä alkuperäistä 1920-luvun piharakennusta. Pihat ovat tilavia, nurmipintaisia puutarhapihoja, joilla kasvaa omenapuita, pensaita ja erilaisia kukkaistutuksia. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueen 1920-luvun rakennuskannassa on yhä osin hahmotettavissa Pispalassa 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pienehköjä asuntoja puutaloissa, aputiloja piharakennuksissa. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Lyhyen ajan sisällä rakennetun ja suunnitelmallisesti toteutetun alueen rakennuskanta, suorakaiteen muotoiset tontit, selkeä katuverkko, katunäkymät ja kaupunkikuva ovat ilmeeltään yhtenäiset muodostaen eheän maisemakokonaisuuden.	Aluekokonaisuuden ja sen yksityiskohtien säilyttäminen ymmärrettävänä, mahdollisimman vähäisin muutoksin. Vanhan rakennuskannan, asuin- ja piharakennusten, säilyminen. Vanhan rakennuskannan rakennusajalle tyypillisten materiaalien, väri-tyksen ja muotojen säilyminen. Pihojen kasvillisuuden säilyminen perinteisenä. Pihojen, katuliittymien, kulkureittien, ajoteiden ja polkujen pintojen säilyminen perinteisinä nurmi- ja hiekkapintaisina. Puutarhakaupunginosille tyypillisten vehreiden katunäkymien säilyminen. Järvinäkymän säilyminen Lapiosaarenkadun ja Pättäränkadun päätteenä. Mahdollisimman vähäinen uudisrakentaminen. Uudisrakentamisen toteuttaminen huolellisesti alueen perinteistä 1920-lukulaista rakennustapaa ja mittakaava noudattaen. Uudisrakennusten sijoittaminen tonttien keskiosaan, piharakennukset tontin perälle tai kulmiin.	Pättäränkatu 1 2012/0050 Pättäränkatu 2 2012/0051 Pättäränkatu 5 2012/0052 Pättäränkatu 6 2012/0053 Pättäränkatu 8 2012/0054 Pättäränkatu 10 2012/0055 Pättäränkuja 1 / Pättäränkatu 3 2012/0056 Pättäränkuja 3 2012/0057 Pättäränkuja 5 2012/0058 Pättäränkuja 6 2012/0059 Tahmolan viertotie 61 2012/0083 Tahmolan viertotie 63 2012/0084 Vieremänkatu 3 2012/0123 Vieremänkatu 4 2012/0124 Vieremänkatu 6 2012/0125 Vieremänkatu 8 / Lapiosaarenkatu 4 2012/0126

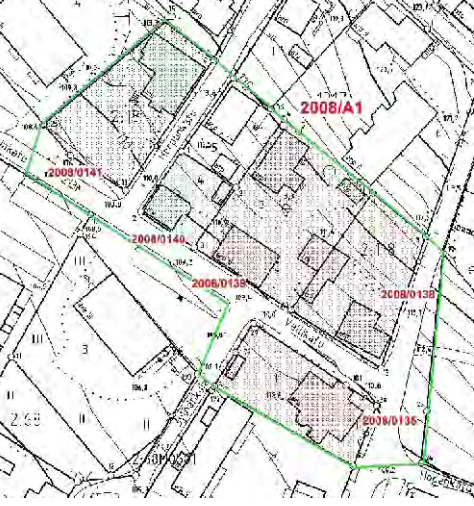
Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Kasvimaat, Tahmelan lähde ja uimaranta (2012/A3)			Historiallinen arvo – Agraarihistoria Ainakin 1700-luvulta lähtien ranta-alue on ollut viljeltynä peltoalueena, ensin niittyinä, myöhemmin peltolina. Viljelykäyttö on säilynyt, joskin peltoviljelystä on 1900-luvun puolivälin tienoilla siirrytty nykyiseen palstaviljelyyn. Kasvimaat ovat muutami- en säilyneiden torppien ohella ainut ja laajin alueen agraarihistoriasta kertova ilmiö. Historiallinen arvo – Esihistoria Tahmelan lähde on suullisen perimätiedon perusteella toiminut uhrilähteenä. Lähde on lain suojaama muinaisjäänös Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Palstaviljely jatkaa Pispalan yhteisöllisen toiminnan perinteitä ja toimii tärkeänä har- rastus ja tapaamispaikkana alueen asukkaille. 1950-luvulla perustettu Tahmelan uimaranta, kenttä ja alueen kevyenliikenteenväylät toimivat tärkeinä vapaa-ajanvietto- ja tapaamispaikkana alueen asukkaille. Historiallinen arvo – Taloushistoria Alueen pohjoisosassa on toiminut Nopolan kauppapuutarha. Nykyinen palstaviljely- käyttö muodostaa jatkumon, jonka johdosta alueen käyttötarkoitus on säilynyt. Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Harmaa tukkitie on kulkenut alueen halki 1873-1932. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Avara pääosin rakentamaton alue muodostaa tärkeän vastaparin muutoin tiiviisti ra- kennetuille Pispalanharjun kaupunginosille. Alueella on maisemallista merkitystä paitsi lähiympäristössään, myös laajemmin harjumaisemassa ja erityisesti kauko- maisemassa.	Aluekokonaisuuden säilyttäminen ymmärrettävänä, mahdollisimman vähäisin muutoksin. Kasvimaiden säilyminen avoimina, rakentamattomina ja viljelykäytössä. Alueen säilyminen julkisena, kaikkien käytössä: kasvimaat, uimaranta, ulkoilu, harrastustoiminta, venepai- kat jne. Kevyenliikenteenväylien ja polkujen pintojen säilyminen hiekkapintaisina. Uudisrakentamisen välttäminen. Välttämättömän uudisrakentamisen toteuttaminen huolellisesti lähiympä- ristön vanhaa rakennustapaa ja mit- takaava noudattaen. Maisemakokonaisuuden aseman säilyminen lähi- ja kaukomaisemas- sa. Alueen sisäisten maisemien säily- minen avoimina (vesakoiden ajoit- tainen raivaus).	Harmaa tukkitie 2012/0004 Isolähteenkatu 2 2012/0024 Isolähteenkatu 4 2012/0025

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Hiidenkadun varsi (2012/A4)			Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Hiidenkadun varsi on rakentunut pääosin 1910-luvun alussa. Tonttirajat noudattelevat tarkasti Ansionkalliolle 1899 laadittua palstoitussuunnitelmaa. Vanhat rakennukset on peruskorjattu melko rajusti ja osaa laajennettukin, mutta rakennukset ovat säilyneet muodoltaan tunnistettavina. Asuinrakennukset ovat tyypiltään pääasiassa yksittäispientaloja, joukossa on myös yksi kaupunkipuutalo. Vain muutamia alkuperäisiä 1900-luvun alun piharakennuksia on säilynyt. Pihat edustavat hyvin Pispalalle tyypillisiä perinteisiä rinnepihoja; osassa on myös näkyvissä Ansionkalliolle luonteenomaista avokalliota. Alueella on ainoastaan yksi uudisrakennus (Hiidenkatu 3). Rakennushistoriallinen arvo – Rakennustekninen Muutamia alueen rakennuksia on rakennettu jyrkkään rinteeseen. Ne edustavat korkeine kivijalkoineen erinomaisesti Pispalalle tyypillistä haastavaa rinnerakentamista. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Rakennuskannassa on hahmotettavissa 1900-luvun alkupuolella Pispalassa tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieneköjä asuntoja erikokoisissa puutaloissa, aputiloja piharakennuksissa. Alue on laajin ja yhtenäisin säilynyt Ansionkallion varhaisinta työväen asuinrakentamista edustava alue. Historiallinen arvo – Taloushistoria Hiidenkadun ja Härkikallionkadun kulmauksessa sijaitsevassa asuinrakennuksessa (Hiidenkatu 6, rak 001) on toiminut Ylä-Tahmelan kauppa. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Kapea Hiidenkatu on rakennettu 1950-luvulla paikalla sijainneen kulkuväylän paikalle. Rakennusten rajaama katutila on tiivis ja kaupunkimainen. Kadun päästä aukeaa upea maisema Ala-Tahmelaan, Ala-Pispalaan ja Pyhäjärvelle.	Aluekokonaisuuden ja sen yksityiskohtien säilyttäminen ymmärrettävänä mahdollisimman vähäisin muutoksina. Vanhan rakennuskannan, asuin-, piharakennusten, säilyminen. Vanhan rakennuskannan rakennusajalle tyypillisten materiaalien, värttyksen ja muotojen säilyminen. Pihojen kasvillisuuden säilyminen perinteisenä. Pihojen, katuliittymien, ajoteiden ja polkujen pintojen säilyminen perinteisinä nurmi- ja hiekkapintaisina. Muurien, portaiden ja muiden alueen rakenteiden säilyminen perinteisenä. Uudisrakentamisen välttäminen. Välttämättömän uudisrakentamisen toteuttaminen korostetun tarkkaan lähiympäristön vanhaa rakennustapaa ja mittakaava noudattaen. Kapean rakennusten rajaaman katunäkymän ja kadun päästä aukeavan maiseman säilyminen. Katulinjan ja kulkuyhteyksien säilyminen Hiidenkadulta ylös Ansiokadulle ja alas Torpankadulle ja Suurspäänkadulle.	Hiidenkatu 1 2012/0005 Hiidenkatu 4 2012/0006 Hiidenkatu 5 2012/0007 Hiidenkatu 6 2012/0008 Hiidenkatu 7 2012/0009 Hiidenkatu 8 2012/0010 Hiidenkatu 10 2012/0011

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks ^{et} Alueen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Kaupungin vanhan raja-aidan alue (2012/A5)			Historiallinen arvo – Hallintohistoria Alueella on kulkenut kahden hallinnollisen alueen välinen raja, jossa on yhä hahmo- tettavissa tiiviisti rakennettu länsipuoli ja rakentamaton itäpuoli. Raja kulki Näsijärvel- tä harjun yli Pyhäjärveen erottaen Tampereen ja Pirkkalan pitäjät. Riukuaita paikalle on pystytetty viimeistään 1780-luvulla isojaossa vahvistetulle rajalle. 1903-06 Tam- pereen kaupunki rakennutti puuaidan tilalle kivisen pulteriaidan. Tahmelan ja Pispala- lan kaupunkiin liittämisen jälkeen 1937 raja-aidan merkitys katosi. Arvoalueella on säilynyt selkeimmät katkelmat aidasta. Kiviaita on lain suojaama muinaisjäännös. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Tiiviisti rakennettu Ansionkallion alue ja rakentamaton metsäalue muodostavat toisil- leen voimakkaan kontrastin. Vaikka raja on menettänyt hallinnollisen merkityksensä, hahmottuu se yhä maastossa selvästi.	Aluekokonaisuuden säilyttäminen ymmärrettävänä, mahdollisimman vähäisin muutoksin. Raja-aidan itäpuolen säilyminen ra- kentamattomana luonnontilaisena metsäalueena. Raja-aidan säilyminen havaittavissa (kasvillisuuden säännöllinen rai- vaaminen). Alueen katulinjojen ja muiden kulku- reittien säilyminen. Mahdollisimman vähäinen uudisra- kentaminen. Uudisrakentamisen toteuttaminen huolellisesti lähiympäristön vanhaa rakennustapaa ja mittakaava nou- dattaen.	Ansiokatu 2 2012/0002 Hiidenkatu 1 2012/0005 Luisukatu 2 2012/0036 Luisukatu 4 2012/0037 Luisukatu 6 2012/0038 Luisukatu 8 2012/0039 Pyynikintie 63 2012/0049 Torpankatu 25 2012/0101 Varalankatu 37 2012/0124

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Ansionkallion lakialue (2012/A6)			Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Alueen itäkulmassa on säilynyt neljä 1900-1920-luvun alun välisenä aikana raken- nettua kiinteistöä asuin- ja piharakennuksineen. Asuinrakennukset ovat yksittäis- pientaloja ja pikkutaloja ja piharakennukset puu- ja betonirunkoisia. Rakennukset ovat säilyttäneet pääosin kohtalaisesti alkuperäiset tai niitä vastaavat piirteensä. Pi- hat ovat kasvillisuudeltaan, pinnoiltaan ja jäsentelyltään perinteisiä. Tonttijako ja ka- tulinjat noudattelevat 1899 palstoitussuunnitelmaa. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueen rakennuskannassa on hahmotettavissa selkeästi 1900-luvun alkupuolen An- sionkalliolle ominainen työväen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puuta- loissa, aputiloja piharakennuksissa. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Ansionkallion laki on Pispalanharjun Pyykkimettänpuiston tavoin erittäin tärkeä nä- köalapaikka, josta aukeaa huikeat maisemat Ala-Tahmelaan, Pispalanharjulle ja Py- häjärvelle. Alue on Ansionkallion identiteetin ja maiseman kannalta keskeinen, au- tenttisena säilynyt alue. Lähiympäristö on uudistunut 1980-2000-luvulla voimakkaasti purkamisen ja uudisrakentamisen seurauksena, mikä korostaa arvoalueen merkitys- tä. Alue on uudisrakentamisen kannalta erityisen haasteellinen.	Aluekokonaisuuden ja sen yksityis- kohtien säilyttäminen ymmärrettä- vänä mahdollisimman vähäisin muu- toksin. Alueen itäosan vanhan rakennus- kannan, asuin- ja piharakennusten, säilyminen. Vanhan rakennuskannan rakennus- ajalle tyypillisten materiaalien, väri- tyksen ja muotojen säilyminen. Pihojen kasvillisuuden säilyminen perinteisenä. Pihojen, katuliittymien, ajoteiden ja polkujen pintojen säilyminen perin- teisinä nurmi- ja hiekkapintaisina. Alueen pihaille luonteenomaisen avokallion säilyminen. Kapeiden katulinjojen ja muiden kul- kureittien säilyminen. Ansionkallion lakialueen säilyminen rakentamattomana, kaikille avoime- na näköalapaikkana. Ansionkallion lakialueen entisen asuintontin puutarhakasvillisuuden säilyminen. Uudisrakentamisen välttäminen. Välttämättömän uudisrakentamisen toteuttaminen korostetun tarkasti alueen vanhaa rakennustapaa ja mittakaava noudattaen.	Jyrkkäkatu 3 2012/0035 Töyräskatu 3 2012/0103 Töyräskatu 7 2012/0104 Töyräskatu 9 2012/0105

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Moderni Tahmela (2012/A7)			Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Alueen rakennuskanta on peräisin pääosin vuosien 1955-1981 väliseltä ajalta. Asuinrakennukset ovat yksilöllisiä, arkkitehtien suunnittelemia, hyvin säilyneitä ja aikansa rakennusperinnettä edustavia. Ne ovat tyypiltään moderneja omakoti- ja paritaloja lukuun ottamatta yhtä modernia pienkerrostaloa. Rakennuksissa on nähtävissä modernin arkkitehtuurin piirteitä, joita ovat mm. laajat ikkunapinnat, nauhaikkunat, julkisivujen ja rakennusmassojen vertikaalisuus, suuret terassit ja parvekkeet, tasakatot, moniulotteiset rakennusmassat, taitava maastoon ja maisemaan sijoittaminen. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueen rakentaminen kuuluu alueen 1800-1900-lukujen taitteen huvila-asutuksen jatkumoon, joka 1900-luvun puolivälin jälkeen ilmeni alueen perinteisestä työväen puutaloasutuksesta voimakkaasti poikkeavien arkkitehtien suunnittelemien kookkaiden ylemmän keskiluokan asuinrakennusten rakentamisena alueelle. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Varalankadun ja Suuruspääkatujen varsille muodostuu moderneista maiseman ehdoilla rakennetuista asuinrakennuksista edustava ja maisemallisesti merkittävä kokonaisuus.	Aluekokonaisuuden ja sen yksityiskohtien säilyttäminen ymmärrettävänä mahdollisimman vähäisin muutoksina. Alueen rakennuskannan, asuinrakennusten ja autotallien, säilyminen. Alueen rakennuskannan arkkitehtonisten ratkaisujen ja rakennusajalle tyypillisten rakennusmateriaalien, väriyksen ja muotojen säilyminen. Rinnepihojen ja niiden kasvillisuuden säilyminen ajalle tyypillisenä. Alueelle tyypillisen kallioisen rinne- maaston ja mäntyvaltaisen puuston säilyminen. Katulinjojen, katunäkymien ja tukimuurien säilyminen. Uudisrakentamisen toteuttaminen huolellisesti maastoon ja ympäröivään rakennuskantaan sovittaen.	Anna Liljankatu 6 2012/0001 Suuruspääkatu 17 2012/0073 Suuruspääkatu 18 / Varalankatu 19 2012/0074 Suuruspääkatu 19 2012/0075 Suuruspääkatu 25 2012/0076 Suuruspääkatu 26 2012/0077 Suuruspääkatu 28 2012/0078 Varalankatu 20 2012/0115 Varalankatu 22 A 2012/0116 Varalankatu 22 B 2012/0117 Varalankatu 26 2012/0118 Varalankatu 28 2012/0119 Varalankatu 30 2012/0120

Alueen nimi (inv.no.)	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Karttaote, alueiden, pihapiirien ja rakennusten sijainti ja kulttuuri- historialliset arvoluokat Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks	Alueeseen sisäl- tyvät inventoidut rakennetun ympä- ristön kohteet
Vallikadun varsi (2008/A1)			Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Vallikadun alkupään vanha rakennuskanta on peräisin 1890-1930-luvuilta. Rakennukset ovat muutoksista huolimatta tunnistettavissa aikakautensa edustajiksi. Rakennukset edustavat eri rakennustyyppejä: yksittäispientalo, huvila, kaupunkipuutalo ja pienkerrostalo. Alueella on myös muutamia puu- ja kivirakenteisia piharakennuksia. Alueella on säilynyt nähtävissä erityisesti 1900-luvun alun vuosikymmenten rakentamisen tapa. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueen rakennuskannassa on hahmotettavissa Pispalassa 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pienehköjä asuntoja erikokoisissa puutaloissa, aputiloja piharakennuksissa. Lisäksi alueen asuinrakennusten kivijaloissa on ollut alueen asukkaiden tapaamispaikkoina toimineita ja Pispalalaisesta yhteisöllisyydestä kertovia palveluita (ks. tarkemmin alla). Historiallinen arvo – Taloushistoria Vallikadun alkupäässä on asuinrakennusten kivijaloissa toiminut kirjapaino (Vallikatu 3), maitokauppa (Vallikatu 8), pesutupa (Vallikatu 10), kelloseppä (Vallikatu 12) ja mankelitupa (Vallikatu 12 C). Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Torpankadun ja Horpunkadun välisen Vallikadun alkupään erikokoiset, tyyliiset ja ikäiset rakennukset muodostavat kerroksellisen ja kaupunkikuvallisesti vaihtelevan maisemakokonaisuuden. Alue erottuu selvästi ympäristönsä uudisrakentamisesta.	Vanhan rakennuskannan, asuin- ja piharakennusten, säilyminen. Pihojen kasvillisuuden säilyminen perinteisenä. Pihojen, katuliittymien, ajoteiden ja polkujen pintojen säilyminen perinteisinä nurmi- ja hiekkapintaisina. Muurien, portaiden ja muiden pihojen rakenteiden säilyminen perinteisenä. Paikoin kaupunkimaisen, rakennuksen rajatun katutilan säilyminen. Alueen katulinjojen säilyminen. Katunäkymien säilyminen. Uudisrakentamisen toteuttaminen lähiympäristön vanhaa rakennustapaa ja mittakaava noudattaen. Uudisrakennusten sijoittaminen katulinjaan, piharakennukset tontin perälle.	Vallikatu 3 (2008/0135) HUOM. Vallikadun pohjoispuolella sijaitsevat kohteet: Vallikatu 8 (2008/0138), Vallikatu 10 (2008/0139), Vallikatu 12 (2008/0140) ja Vallikatu 12 C (2008/0141) kuuluvat asemakaavan I-vaiheen alueelle.

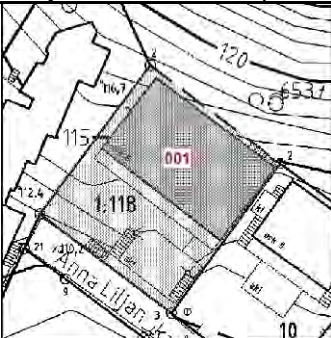
Luettelo: Pispala III, 2012 inventoidut rakennetun ympäristön kohteet

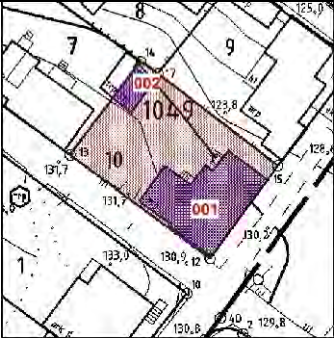
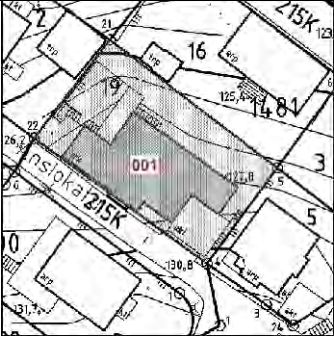
Pispalan asemakaavan III-vaiheen inventoidut kohteet (pihapiirit, tontit) on nimetty ja aakkostettu osoitteen mukaan. Kaava-alueiden rajamuutoksista johtuen lopussa on seitsemän I-vaiheessa 2008 inventoitua kohdetta, jotka nyt kuuluvat III-vaiheen alueeseen. Kohteiden sijainnit on merkitty täydennysaineiston lopussa oleville karttaliitteille: Pispala III – 2012 inventoidut rakennetun ympäristön kohteet. Kartoilla inventointinumerot ovat muotoa 2012/0001 = Annan Liljankatu 6.

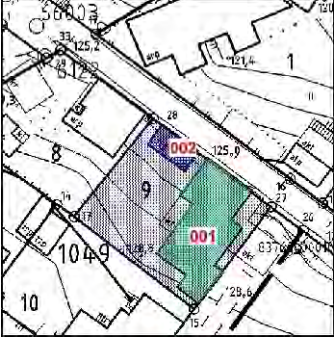
1. Anna Liljankatu 6	39. Luisukatu 8	76. Suuruspäänkatu 25	116. Varalankatu 22 A
2. Ansionkatu 2	40. Pulkkasaarenkatu 3	77. Suuruspäänkatu 26	117. Varalankatu 22 B
3. Ansionkatu 8	41. Pulkkasaarenkatu 4	78. Suuruspäänkatu 28	118. Varalankatu 26
4. Harmaa tukkitie	42. Pulkkasaarenkatu 5	79. Tahmelan viertotie 3	119. Varalankatu 28
5. Hiidenkatu 1	43. Pulkkasaarenkatu 6	80. Tahmelan viertotie 11	120. Varalankatu 30
6. Hiidenkatu 4	44. Pulkkasaarenkatu 7 / Tahmelan viertotie 55	81. Tahmelan viertotie 13	121. Varalankatu 31
7. Hiidenkatu 5	45. Pulkkasaarenkatu 8	82. Tahmelan viertotie 17	122. Varalankatu 39
8. Hiidenkatu 6	46. Punainen tukkitie	83. Tahmelan viertotie 61	123. Vieremänpätkä 3
9. Hiidenkatu 7	47. Pyyntikintie 60	84. Tahmelan viertotie 63	124. Vieremänpätkä 4
10. Hiidenkatu 8	48. Pyyntikintie 62	85. Tahmelankatu 1 A	125. Vieremänpätkä 6
11. Hiidenkatu 10	49. Pyyntikintie 63	86. Tahmelankatu 1 C	126. Vieremänpätkä 8 / Lapiosaarenkatu 4
12. Hiidenkuja 11	50. Pätkäränpätkä 1	87. Tahmelankatu 3	127. Viikinsaarenkatu 1
13. Hirvikatu 10	51. Pätkäränpätkä 2	88. Tahmelankatu 4	128. Viikinsaarenkatu 3
14. Hirvikatu 16	52. Pätkäränpätkä 5	89. Tahmelankatu 5 A	129. Viikinsaarenkatu 7
15. Hirvikatu 18	53. Pätkäränpätkä 6	90. Tahmelankatu 5 B	
16. Hirvikatu 19 B	54. Pätkäränpätkä 8	91. Tahmelankatu 6	
17. Hirvikatu 20	55. Pätkäränpätkä 10 / Tahmelan viertotie 57	92. Tahmelankatu 8	
18. Hirvikatu 23	56. Pätkäränpätkä 1 / Pätkäränpätkä 3	93. Tahmelankatu 10	
19. Hirvikatu 25	57. Pätkäränpätkä 3	94. Tahmelankatu 14 / Hirvikatu 9	
20. Hirvikatu 27	58. Pätkäränpätkä 5	95. Tahmelankatu 19	2008 inventoidut
21. Hirvikatu 28	59. Pätkäränpätkä 6	96. Tahmelankatu 21	2008/0002 Jylhänpätkä 6
22. Hirvikatu 31	60. Saunasaarenkatu 1	97. Tahmelankatu 23	2008/0003 Jylhänpätkä 7
23. Hirvikatu 34	61. Saunasaarenkatu 2	98. Tahmelankatu 36	2008/0055 Pispankatu 1-3
24. Isolähteenkatu 2	62. Saunasaarenkatu 3	99. Torpankatu 19	2008/0126 Selininkatu 3/ Hirvikatu 5
25. Isolähteenkatu 4	63. Saunasaarenkatu 5	100. Torpankatu 23	2008/0134 Torpankatu 13
26. Jalajakatu 1	64. Saunasaarenkatu 6	101. Torpankatu 25	2008/0135 Vallikatu 3
27. Jalajakatu 2	65. Saunasaarenkatu 10	102. Torpankatu 32	2008/0136 Vallikatu 5
28. Jalajakatu 3	66. Suuruspäänpätkä 3	103. Töyräskatu 3	
29. Jalajakatu 4	67. Suuruspäänpätkä 6	104. Töyräskatu 7	
30. Jalajakatu 5	68. Suuruspäänpätkä 7	105. Töyräskatu 9	
31. Jalajakatu 6	69. Suuruspäänpätkä 8	106. Uittotunnelinkatu 9	
32. Jalajakatu 8 b	70. Suuruspäänpätkä 11	107. Uramonkatu 5	
33. Jalajakatu 12	71. Suuruspäänpätkä 12	108. Uramonkatu 9	
34. Jalajakatu 16	72. Suuruspäänpätkä 14	109. Varalankatu 1	
35. Jyrkkäkatu 3	73. Suuruspäänpätkä 17	110. Varalankatu 3	
36. Luisukatu 2	74. Suuruspäänpätkä 18 / Varalankatu 19	111. Varalankatu 5	
37. Luisukatu 4	75. Suuruspäänpätkä 19	112. Varalankatu 8	
38. Luisukatu 6		113. Varalankatu 10	
		114. Varalankatu 15	
		115. Varalankatu 20	

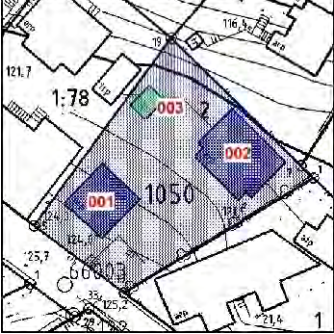
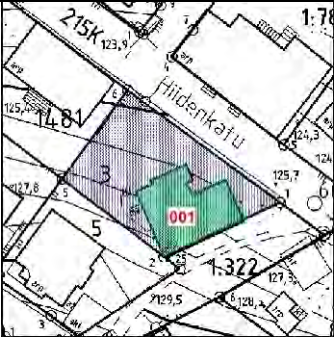
Tiivistelmätaulukko rakennetun kulttuuriympäristön kulttuurihistoriallisista arvoista

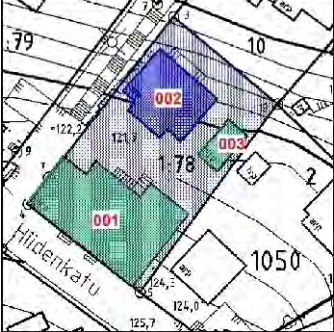
RAKENNETUN YMPÄRISTÖN KOHTEET

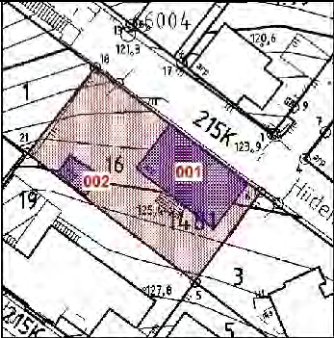
Inv.no.	Tunnuskuva	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset
1		Anna Liljankatu 6	837-600-0001-01.18		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Anna Liljankatu 6 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Asuinrakennus on 1975 Bertel Ermilän suunnittelema kolmen asunnon rivitalo, joka ulkomuodoltaan muistuttaa pienkerrostaloa. Rakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Katunäkymässä keskeisen autokatosrakennuksen julkisivujen liuskekiviverhous toimii yhdistävänä tekijänä viereisen tontin modernin asuinrakennuksen välillä (Suuruspääkatu 25). Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Tontti ja sen asuinrakennus sijaitsevat melko näkyvällä paikalla Varalankadun tuntumassa. Arvoalue Tontti sijaitsee Moderni Tahmela -nimisellä arvoalueella (2012/A0007).	Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on: Asuinrakennuksen, autokatoksen, portaiden, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1970-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuinrakennus – autokatos rakennusparin säilyminen. Rakennusten arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa. Tiilestä muuratun keskuslämmityspiipun säilyminen asuinrakennuksessa. Asuinrakennuksen alkuperäisen huoneistojen lukumäärän säilyminen. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.

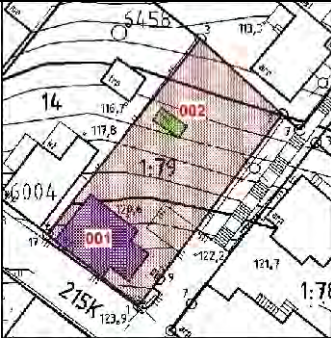
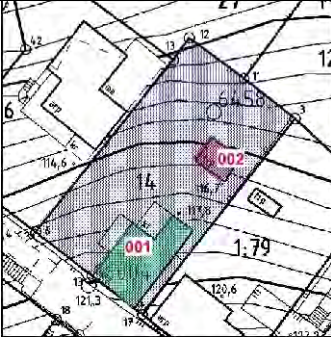
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
2		Ansiokatu 2	837-215-1049-0010		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Kaupunkipuutalotyyppinen asuinrakennus 1920-luvun alusta ja sitä on laajennettu ja korotettu 1950-luvulla. Sen nykyasu on 1950-luvun rakentamiselle tyypillinen, mutta myös alkuperäinen rakennusosa on hahmotettavissa. Piharakennus on todennäköisesti 1920-luvulta ja säilyttänyt hyvin ajan vaatimattomille piharakennuksille tyypillisen ilmeensä. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Historiallinen arvo – Taloushistoria Asuinrakennuksen laajennusosassa on 1950-luvulta vuoteen 1974 toiminut leipomo, sekatavara- ja maitokauppa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Ansiokadun ja luisukadun kulmauksessa sijaitsevalla asuinrakennuksella on suurehko merkitys lähiympäristönsä maisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan alueen kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennus- tai laajennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Ansionkallion lakialueen pihaille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävillä. Tontin tasoerojen säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.
3		Ansiokatu 8	837-215-1481-0019		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Ansiokatu 8 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Kookas asuinrakennus on 1976 Insinööritoimisto Tuomo Penttilän suunnittelema omakotitalo. 2000-luvun muutoksista johtuen rakennuksen alkuperäiset piirteet ja rakennusmateriaalit ovat pääosin kadonneet, mutta arkkitehtoniset ratkaisut ja rungon muoto ovat yhä nähtävissä. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Kiinteistö kuuluu Tahmelan 1800-1900-lukujen taitteen huvila-asutuksen jatkumoon, joka 1900-luvun lopulla ilmeni alueen perinteisistä puutaloista selkeästi erottuvien arkkitehtien suunnitteleminen kookkaiden omakotitalojen rakentamisena alueelle. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Tontti ja sen kookas asuinrakennus sijaitsevat erittäin näkyvällä paikalla. Asuinrakennuksen asema on keskeinen sekä Ansiokadun katumaisemassa että kaukomaisemassa, erityisesti Pispalanharjun suunnasta.	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemassa.

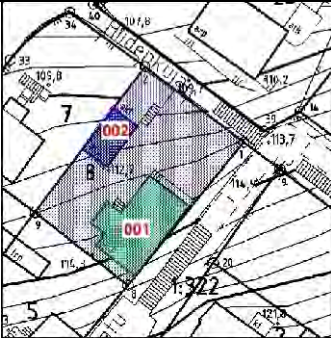
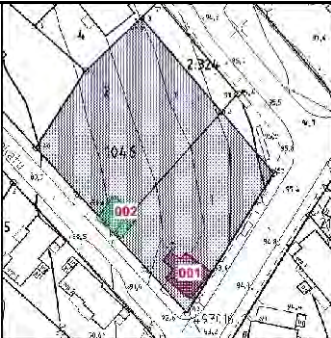
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri- historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
4		Harmaa tukkitie	useita kiinteistöjä		Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Pispalanharju esti pitkään laajamittaisen tukkipuun kuljettamisen uittamalla Tampe-reen pohjoispuolisilta alueilta etelään. Ongelma ratkaistiin harjun yli rakennettavilla tukкитеillä. 1873 valmistui Pispalan toinen tukkitie, ns. Harmaa tukkitie. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Tukkitiet jakoivat Pispalanharjun jyrkästi kolmeen osaan, joita olivat Harmaan tukkitien itäpuoli, tukкитеiden välinen alue ja Punaisen tukkitien länsipuoli. Tukkitiet hallitsivat harjun maisemaa ja rajoittivat paikoin harjunsuuntaista kulkemista yli 60-vuoden ajan. Niiden uomat hahmottuvat osittain yhä, sillä ne ovat säilyneet suurimmaksi osaksi rakentamattomina 1930-luvulta lähtien, jolloin tukkitiet purettiin. Myös Ylä-Pispalan ja Ala-Pispalan kaupunginosien välinen raja noudattelee osin Harmaan tukkitien linjaa. Uomissa on säilynyt joitain tukkitien rakenteita. Ks. Pispalan arkeologinen inventointi 2008.	Tukkitien Pyhäjärveltä Näsijärvelle ulot- tuvan uoman säilyminen rakentamatto- mana puistoalueena. (Nykyisenkalta- selle käytölle kulkuväylänä ja kasvimai- na ei ole estettä, eikä myöskään portai- den tms. ei-pysyvien rakenteiden raken- tamiselle alueelle.) Säilyneiden tukkitien rakenteiden suoje- leminen. Alueen maastonmuotojen säilyminen. Lisäksi: Kasvillisuutta tulisi raivata, jotta uoma ja siltä aukeavat näkymät eivät kasva umpeen. Tukкитеiden historiaa voisi tuoda esiin nykyistä näkyvämmiin ja laajemmin uu- silla opastauluilla tms.
5		Hiidenkatu 1	837-215-1049-0009		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Kolmesta osasta muodostuva yksittäispientalotyyppinen asuinrakennuksen vanhin osa on rakennettu 1899, toinen osa todennäköisesti 1910-luvulla ja niitä yhdistävä laajennusosa 1980-luvulla. Vanhojen rakennusten runkomuodot ovat säilyneet hahmotettavissa. Piharakennus on mahdollisesti 1910-luvulta ja säilyttänyt hyvin alueen vaatimattomille piharakennuksille tyypillisen ilmeen. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puuta- lossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkadun katulinjaan rakennetuilla asuin- ja piharakennuksella on suurehko merki- tys Hiidenkadun katumaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan alueen (2012/A0005) ja Hiidenkadun varren (2012/A0004) kulttuurihistoriallisilla arvoalueilla.	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pinto- jen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pi- hapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus raken- nusparin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja raken- nusajankohdille ominaisten julkisivuma- teriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Asuin- ja piharakennuksen keskeisen aseman säilyminen katumaisemassa.

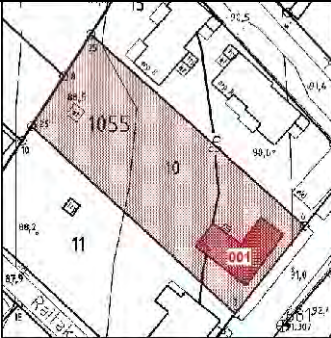
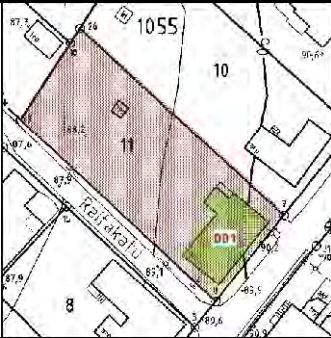
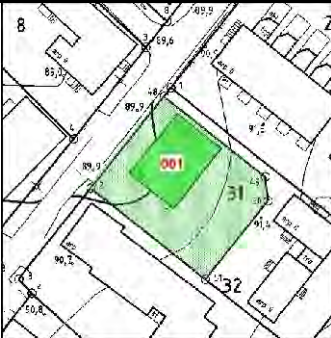
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
6		Hiidenkatu 4	837-215-1050-0002		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Kaksi yksittäispientalotyyppistä asuinrakennusta ovat vuodelta 1922. Rakennukset on peruskorjattu voimakkaasti, mutta niiden runkomuodot ovat säilyneet. Piharakennus on mahdollisesti 1960-luvulta ja säilyttänyt vaatimattomille piharakennuksille tyypillisen ilmeen. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Rakennushistoriallinen arvo – Rakennustekninen Jyrkkään rinteeseen rakennettu asuinrakennus 002 edustaa korkeine kivijalkoineen pispalalaista haastavaa rinnerakentamista. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutaloissa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Avoimella pihalla ja Hiidenkadun katulinjan tuntumaan rakennetuilla asuinrakennuksella 001 on kohtalainen merkitys Hiidenkadun katumaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Kahden asuinrakennuksen ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman tiiviisti rakennetun 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennusten muodostaman ajallisesti yhteen liittyvän rakennusparin säilyminen. Rakennusten, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Rinnerakentamisesta johtuvan korkean kivijalan säilyminen asuinrakennuksessa 002. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa 002. Tontin tasoerojen säilyminen. Tontin ja asuinrakennuksen 001 aseman säilyminen katumaisemassa. Lisäksi: Asuinrakennusten rakennusajalle tyypillisten julkisivumateriaalien palauttaminen on suositeltavaa.
7		Hiidenkatu 5	837-215-1481-0003		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1900-1909. Rakennusta on korjattu ja laajennettu useamman kerran, mutta sen alkuperäinen runkomuoto on yhä hahmotettavissa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pihalla ja sen asuinrakennuksella on suurehko merkitys Hiidenkadun ja Ansiokadulle vievän polun maisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.

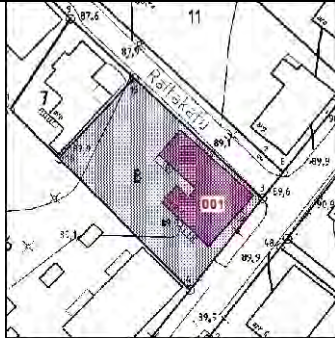
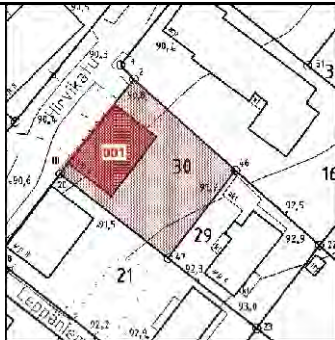
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset
8		Hiidenkatu 6	837-600-0001-0078		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Kaupunkipuutalotyyppinen asuinrakennus 001 on rakennettu 1900-1919 ja yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus 002 1930-luvulla. Rakennukset on peruskorjattu voimakkaasti, mutta niiden runkomuodot ovat säilyneet pääosin hahmotettavissa. Piharakennus on mahdollisesti 1960-luvulta ja säilyttänyt vaatimattomille piharakennuksille tyypillisen ilmeen. Rakennushistoriallinen arvo – Rakennustekninen Jyrkkään rinteeseen rakennettu asuinrakennus 002 edustaa erittäin korkeine kivijalkoineen pispalalaista haastavaa rinnerakentamista. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutaloissa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkadun ja Härkikallionkadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja katulinjaan rakennetuilla asuinrakennuksilla on suuri merkitys katumaisemissa. Rakennukset ovat myös olennainen osa Ansionkallion pohjoisrinteen maisemaa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Kahden asuinrakennuksen ja piharakennuksen muodostaman tiiviisti rakennetun 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Rakennusten, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Rinnerakentamisesta johtuvan erittäin korkean kivijalan säilyminen asuinrakennuksessa 002. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksissa. Tontin tasoerojen säilyminen. Tontin ja sen asuinrakennusten aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa.

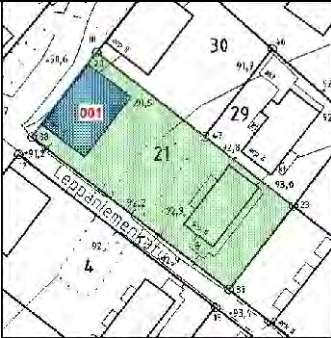
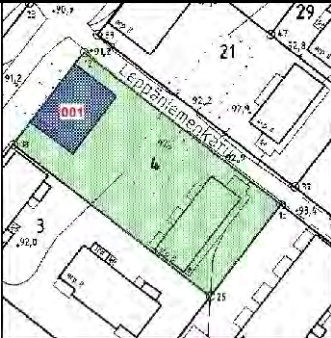
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks
9		Hiidenkatu 7	837-215-1481-0016		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus 001 ja osin tiili-, osin rankorakenteinen piharakennus on rakennettu viimeistään 1910-luvun alussa. Asuinrakennus on peruskorjattu voimakkaasti 1960-luvulla, mutta sen runkomuoto on säilynyt nähtävissä. Vaatimaton piharakennus on alkuperäistä vastaavassa asussa. Pihan pinnat, rakenteet ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkadun varressa sijaitsevalla tontilla ja katulinjaan rakennetulla asuinrakennuksella on suuri merkitys katumaisemassa. Rakennus on myös olennainen osa Ansionkallion pohjoisrinteen maisemaa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on: Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Asuinrakennuksen katto- ja runkomuodon säilyminen. Alueelle tyypillisen useista materiaaleista koostuvan kivijalan säilyminen asuinrakennuksessa. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Piharakennuksen kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävissä. Tontin ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa. Lisäksi: Asuinrakennuksen rakennusajankohdalle tyypillisten rakennusmateriaalien, ilmeen ja tyylipiirteiden palauttaminen on suositeltavaa.

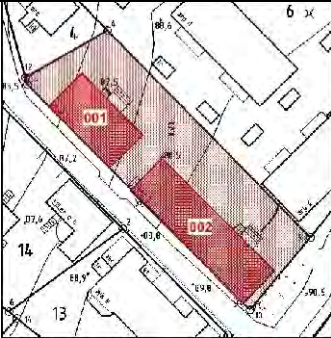
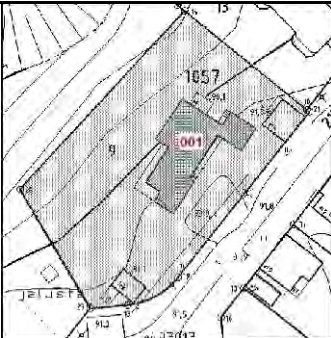
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
10		Hiidenkatu 8	837-600-0001-0079		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu viimeistään 1910-luvun alussa. Se on peruskorjattu voimakkaasti 1980-luvulla, mutta runko- ja erikoinen kattomuoto ovat säilyneet nähtävissä. Vaatimaton piharakennus on rakennettu 1949 ja se on alkupe- räistä vastaavassa asussa. Pihan pinnat, rakenteet ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puuta- lossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkadun ja Härkikallionkadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja katulinjaan ra- kennetulla asuinrakennuksella on suuri merkitys katumaisemassa. Rakennus on myös olennainen osa Ansionkallion pohjoisrinteen maisemaa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pinto- jen, rakenteiden ja kasvillisuuden muo- dostaman 1900-luvun alkupuolelle omi- naisen eheän pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus raken- nusparin säilyminen. Rakennusten julkisivun aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja raken- nusajankohdalle ominaisten julkisivu- materiaalien ja muotojen säilyminen. Rinnerakentamisesta johtuvan korkean kivijalan säilyminen asuinrakennukses- sa. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinra- kennuksessa. Tontin tasoerojen säilyminen. Tontin ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa.
11		Hiidenkatu 10	837-215-1051-0014		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu viimeistään 1910-luvun alussa. Se on peruskorjattu voimakkaasti 1950- ja 1980-luvulla ja laajennettu 2002. Rankorunkoinen piharakennus on rakennettu ilmeisesti kahdessa vaiheessa 1920-luvun loppuun men- nessä ja se on säilynyt pääosin alkuperäistä vastaavassa asussa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puuta- lossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkadun varressa sijaitsevalla tontilla ja katulinjaan rakennetulla asuinrakennuk- sella on suurehko merkitys katumaisemassa. Rakennus on myös olennainen osa An- sionkallion pohjoisrinteen maisemaa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Hiidenkadun varren kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0004).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pinto- jen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pi- hapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus raken- nusparin säilyminen. Piharakennuksen kattomuodon, runko- muodon ja rakennusajankohdalle omi- naisten julkisivumateriaalien ja muoto- jen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävissä. Tontin ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa.

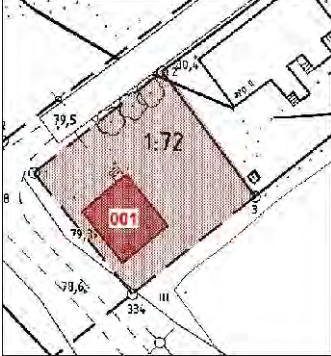
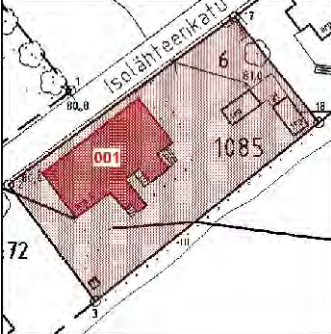
Inv.no.	Tunnuskuva	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset
12		Hiidenkuja 11	837-215-1482-0008		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus ja rankorunkoinen piharakennus on rakennettu viimeistään 1910-luvun alussa. Rakennukset on peruskorjattu voimakkaasti ja asuinrakennusta laajennettu 1980-90-luvuilla. Rakennusten alkuperäiset piirteet ovat pääosin kadonneet, mutta niiden alkuperäinen muoto on yhä hahmotettavissa. Pihan pinnat ja rakenteet ovat osin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hiidenkujan ja Yrjö Jylhänkadun portaiden kulmauksessa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on kohtalainen merkitys katumaisemassa sekä Ansionkallion pohjoisrinteen maisemassa.	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja rakenteiden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Rakennusten kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävissä. Tontin ja rakennusten aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa.
13		Hirvikatu 10	837-215-1046-0001 ja 837-215-1046-0002		Tontin jaosta huolimatta vierekkäiset kiinteistöt on inventoitu yhtenä kohteena, sillä ne muodostavat osittain ehjän pihapiirin. Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin 1920-luvun alusta ja säilyttänyt muutoksista huolimatta hyvin alkuperäisen muotonsa. Sen ilme on kerroksellinen sekoitus 1920-luvun, 1930-luvun ja 1950-luvun piirteitä. Vaatimaton 1930-50-luvuilla rakennettu piharakennus on osa vanhan pihapiirin kokonaisuutta ja säilynyt alkuperäistä vastaavassa asussa. Kohteen eteläpuolen pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Kohteen arvoa laskee sen pirstoutuminen kahden kiinteistön alueelle. Mikäli kiinteistöjen rajat muutetaan mukailemaan alkuperäistä tonttijakoa, tulee Hirvikatu 10 kiinteistön arvoluokitus muuttua luokkaan I. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Vuodesta 2006 kiinteistöissä toiminut Nykyaiteenkeskus Hirvitalo toimii kohtaamispaikkana ja yhteisöllisenä kulttuuritalana. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Tahmelankadun kulmauksessa sijaitsevalla vanhalla pihapiirillä rakennuksineen on suurehko merkitys vilkkaasti liikennöityjen katujen katumaisemissa.	Kohteen eteläosan asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Kiinteistöjen eteläosan asuin- ja piharakennuksen sekä pihan muodostaman pihapiirin aseman säilyminen Hirvikadun ja Tahmelankadun katumaisemissa. Lisäksi: Hirvikatu 10 asuin- ja piharakennuksen sekä puutarhan muodostama pihapiiri tulisi erottaa omaksi tontikseen alkuperäistä tonttirajaa mukaillen.

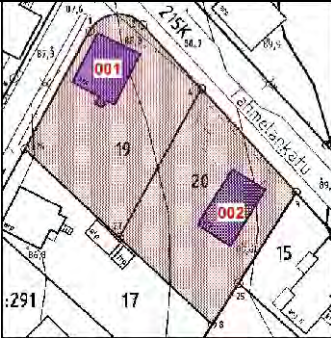
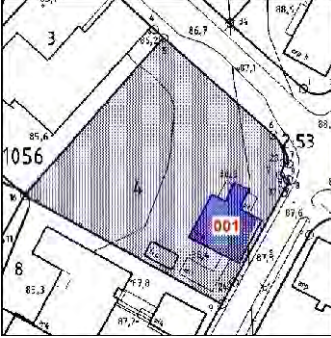
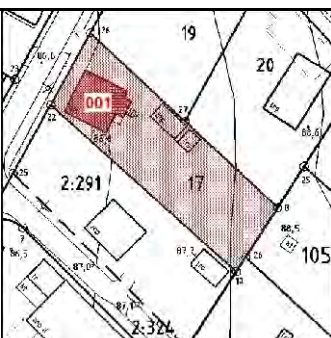
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
14		Hirvikatu 16	837-215-1055-0010		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin todennäköisesti 1910-luvulta ja laajennettu 1920-luvulla. Rakennus on säilyttänyt erinomaisesti laajennuksen jälkeisen runkomuotonsa. Alkuperäisten puujugendin piirteiden joukkoon on sekoittunut piirteitä laajennusajalta sekä myöhemmistä muutoksista. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, useita pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt hyvin hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun varressa, vilkkaasti liikennöidyn Tahmelankadun risteyksen tuntumassa sijaitsevalla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemissa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.
15		Hirvikatu 18	837-215-1055-0011		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin 1910-luvulta ja laajennettu 2000-luvulla. Laajennuksesta ja voimakkaista peruskorjauksista johtuen talon alkuperäinen runkomuoto ja ilme ovat pääosin kadonneet. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Raitakadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja suurehkolla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemissa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.
16		Hirvikatu 19 B	837-215-1054-0031		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Hirvikatu 19 B on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Asuinrakennus on 1960-luvun lopussa rakennettu pienkerrostaloa muistuttava kahden asunnon asuinrakennus, joka on peruskorjattu melko voimakkaasti 2000-luvulla. Muutoksista johtuen rakennuksen ilme on sekoitus alkuperäisiä piirteitä ja moderneja materiaaleja ja muotoja. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Avoin tontti ja melko kookas asuinrakennus sijaitsevat näkyvällä paikalla Hirvikadun varressa.	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

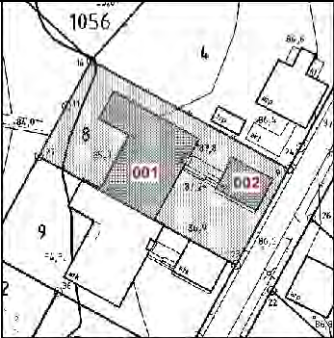
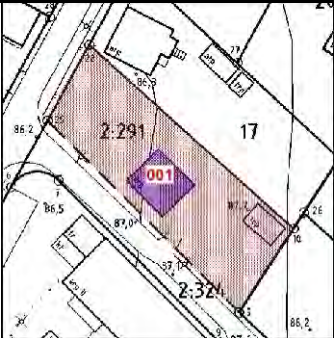
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri- historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
17		Hirvikatu 20	837-215-1407-0008		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on rakennustyyppiltään puurakenteinen pienkerrostalo. 1934 rakennuksessa talossa on säilynyt erinomaisesti 1920-30-luvun rakentamiselle ja puutaloklassismille tyypilliset piirteet, kuten loivahko aumakatto, julkisivujen symmetrinen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa sekä T-malliset ikkunat. Myös porraskäytävien sijainti ja pintamateriaalit ovat osin säilyneet. Pihan pinnat ovat perinteiset, joskin hoitamattomat. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja vuokratalotyypissä puutalossa, on säilynyt. Historiallinen arvo – Taloushistoria Hirvikadun puolella pohjakerroksessa on sijainnut maitokauppa. Liiketila hahmottuu yhä hyvin kadun puolisesta sisäänkäynnistä. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Raitakatuksen kulmaukseen, lähes kiinni katulinjoihin sijoitetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suuri merkitys katunäkymässä.	Asuinrakennuksen ja pihan pintojen, muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Porraskäytävien sijaintien ja pintamateriaalien säilyminen. Entisen liiketilan säilyminen hahmotettavissa (sisäänkäynti). Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (porraskäytävät, sisäänkäynnit). Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa. Lisäksi: Perustusten lähellä kasvava kasvillisuus vahingoittaa rakenteita. Kasvillisuus tulisi viipymättä poistaa 50 cm etäisyydeltä.
18		Hirvikatu 23	837-215-1054-0030		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on rakennustyyppiltään puurakenteinen pienkerrostalo. 1930-luvun alussa rakennetussa talossa on säilynyt erinomaisesti 1930-luvun rakentamiselle tyypilliset piirteet, kuten loivahko satulakatto, julkisivujen symmetrinen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa sekä fortuskamalliset ikkunat. Myös porraskäytävän sijainti ja pintamateriaalit ovat osin säilyneet. Peruskorjauksesta huolimatta rakennuksen ilme, julkisivut ja käyttötarkoitus ovat säilyneet hyvin alkuperäistä vastaavana. Pihan yleisilme, pinnat ja kasvillisuus ovat tontin jakamisesta huolimatta säilyneet pääosin perinteisenä. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja vuokratalotyypissä puutalossa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun varressa, lähes kiinni katulinjaan sijoitetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suuri merkitys katunäkymässä. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Hirvikadun varressa ja Jalajakadun kulmauksessa on viiden puurakenteisen kerrostalon ja rakennusten rajaamien katutilojen muodostama maisemallisesti merkittävää kokonaisuus.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Porraskäytävän sijainnin ja pintamateriaalien säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (porraskäytävä). Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa ja osana useiden samantyyppisten asuinrakennusten muodostamaa maisemakokonaisuutta.

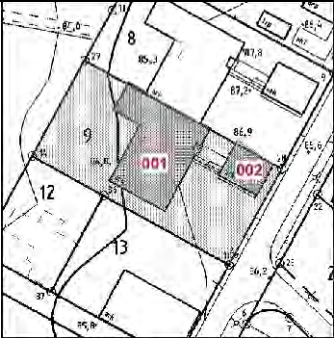
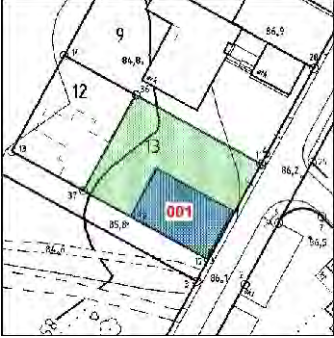
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri-historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
19		Hirvikatu 25	837-215-1054-0021		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on rakennustyyppiltään puurakenteinen pienkerrostalo. 1930-luvun alussa rakennetussa talossa on peruskorjauksesta huolimatta säilynyt kohtalaisesti alkuperäinen perusmuoto ja ajan rakentamiselle tyypilliset piirteet, kuten loivahko satulakatto, julkisivujen symmetrinen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa. Myös porraskäytävän sijainti ja pintamateriaalit ovat osin säilyneet. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja vuokrata-lotyyppisessä puutalossa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Leppäniemenkadun kulmassa, lähes katulinjaan sijoitetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suuri merkitys katunäkymässä. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Hirvikadun varressa ja Jalajakadun kulmauksessa on viiden puurakenteisen kerrostalon ja rakennusten rajaamien katutilojen muodostama maisemallisesti merkittävää kokonaisuus.	Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Porraskäytävän sijainnin ja pintamateriaalien säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (porraskäytävä). Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa ja osana useiden samantyyppisten asuinrakennusten muodostamaa maisemakokonaisuutta.
20		Hirvikatu 27	837-215-1412-0004		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on rakennustyyppiltään puurakenteinen pienkerrostalo. 1930-luvulla rakennetussa talossa on peruskorjauksesta huolimatta säilynyt kohtalaisesti alkuperäinen perusmuoto ja ajan rakentamiselle tyypilliset piirteet, kuten loivahko satulakatto, julkisivujen symmetrinen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa. Myös porraskäytävän sijainti ja pintamateriaalit ovat osin säilyneet. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja vuokrata-lotyyppisessä puutalossa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Leppäniemenkadun kulmassa, lähes katulinjaan sijoitetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suuri merkitys katunäkymässä. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Hirvikadun varressa ja Jalajakadun kulmauksessa on viiden puurakenteisen kerrostalon ja rakennusten rajaamien katutilojen muodostama maisemallisesti merkittävää kokonaisuus.	Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Porraskäytävän sijainnin ja pintamateriaalien säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (porraskäytävä). Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa ja osana useiden samantyyppisten asuinrakennusten muodostamaa maisemakokonaisuutta.

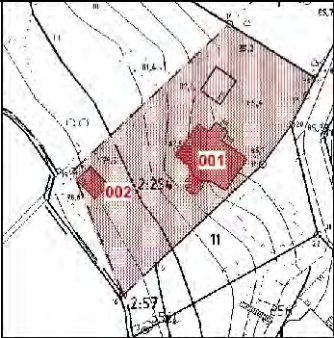
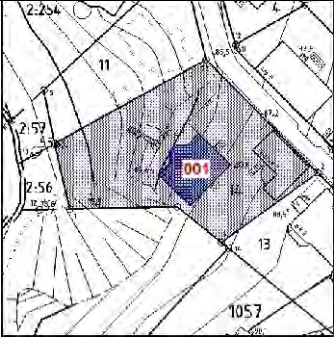
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
21		Hirvikatu 28	837-215-1407-0005		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihan kaksi asuinrakennusta ovat tyypiltään puurakenteisia pienkerrostaloja. Talo 002 on rakennettu 1920-luvun lopulla ja talo 001 1930-luvun alussa. Maltillisesti peruskorjatuissa rakennuksissa on säilynyt erinomaisesti 1920-30-luvun rakentamiselle tyypilliset piirteet, kuten loivahkot aumakatot, julkisivujen symmetrinen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa sekä ristimalliset ikkunat (uusitut). Myös porraskäytävien sijainti ja pintamateriaalit ovat säilyneet. Pihan pinnat, jäsentely ja kasvillisuus ovat säilyneet perinteisenä. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja vuokratalotyyppeissä puutaloissa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Jalajakadun kulmauksessa, kiinni katulinjaan sijoitetuilla kookkailla asuinrakennuksilla on suuri merkitys katunäkymässä. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Hirvikadun varressa ja Jalajakadun kulmauksessa on viiden puurakenteisen kerrostalon ja rakennusten rajaamien katutilojen muodostama maisemallisesti merkittävää kokonaisuus.	Asuinrakennusten, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän pihapiirin säilyminen. Asuinrakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Porraskäytävien sijainnin ja pintamateriaalien säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (porraskäytävät, sisäänkäynnit). Asuinrakennuksen 001 palomuurin säilyminen nähtävissä. Asuinrakennusten aseman säilyminen katumaisemissa ja osana useiden samantyyppisten asuinrakennusten muodostamaa maisemakokonaisuutta.
22		Hirvikatu 31	837-215-1412-0002		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin 1930-luvun alusta. Useista voimakkaista peruskorjauksista johtuen talon alkuperäiset piirteet ovat kadonneet, mutta runkomuoto ja lasikuisti säilyneet. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Hirvikadun ja Raitakadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja suurehkoilla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemissa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten tai niitä vastaavien julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
23		Hirvikatu 34	837-215-1057-0009		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Hirvikatu 34 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Asuinrakennus on 1970 arkkitehti Stig Lindholmin suunnittelema omakotitalo. Rakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Kiinteistö kuuluu Tahmelan 1800-1900-lukujen taitteen huvila-asutuksen jatkumoon, joka 1900-luvun lopulla ilmeni alueen perinteisistä puutaloista selkeästi erottuvien arkkitehtien suunnitteleminen kookkaiden omakotitalojen rakentamisena alueelle. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Tontilla rakennuksineen on melko vähäinen merkitys Hirvikadun katumaisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1970-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuin- ja piharakennusten arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuin- ja piharakennuksissa. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.

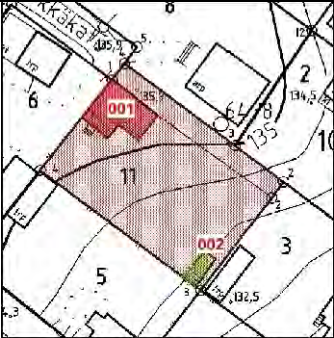
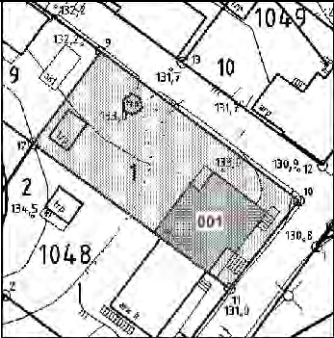
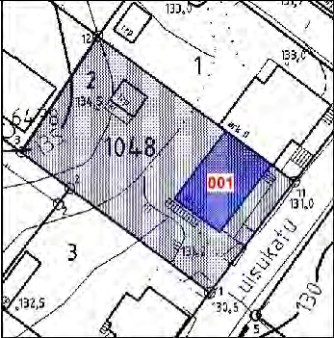
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri- historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
24		Isolähteenkatu 2	837-600-0001-0072		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin todennäköisesti 1910-luvun lopulta ja laajennettu 1930-luvun alussa. Rakennus on säilyttänyt erinomaisesti laajennuksen jälkeisen runkomuotonsa, piirteet ja rakennusmateriaalit. Myös sisätiloissa on säilynyt runsaasti perinteisiä rakennusmateriaaleja. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt hahmotettavissa. Rakennus edustaa alueelle tyypillistä useassa vaiheessa toteutettua työvään asuinrakentamista Pispalassa. Kurpitsaliikkeen käytössä oleva entinen asuinrakennus toimii kokoontumistilana ja kahvilana. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Isolähteenkadun päässä, Pyhäjärven rannassa sijaitsevalla avoimella pihapiirillä ja asuinrakennuksella on suurehko merkitys Isolähteenkadun, rannan kävelytien ja kasvimaiden avoimessa maisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Kasvimaiden, Tahmelan lähteen ja uimarannan kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0003).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useista materiaaleista koostuvan alueelle tyypillisen kivijalan rakenteen säilyminen nähtävissä (kivi, tiili, betoni). Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen lähiympäristönsä maisemissa.
25		Isolähteenkatu 4	837-218-1085-0006		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on tyypiltään puurakenteinen pienkerrostalo. Se on rakennettu kahdessa vaiheessa 1920-luvulla ja säilyttänyt hyvin laajennuksen jälkeisen perusmuotonsa, piirteet ja rakennusmateriaalit. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen vuokratalotyyppinen asumisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt. Rakennus edustaa alueelle tyypillistä useassa vaiheessa toteutettua työvään asuinrakentamista Pispalassa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Isolähteenkadun varressa sijaitsevalla avoimella pihapiirillä ja erityisesti kookkaalla asuinrakennuksella on suurehko merkitys Isolähteenkadun ja kasvimaiden avoimessa maisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Kasvimaiden, Tahmelan lähteen ja uimarannan kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0003).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen lähiympäristönsä maisemissa.

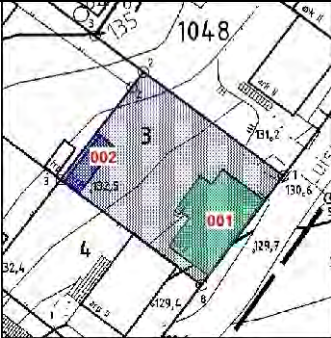
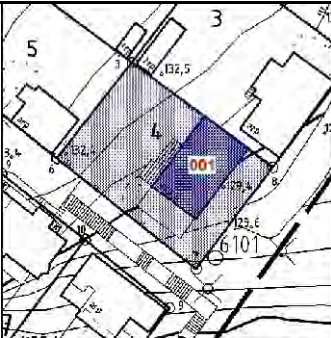
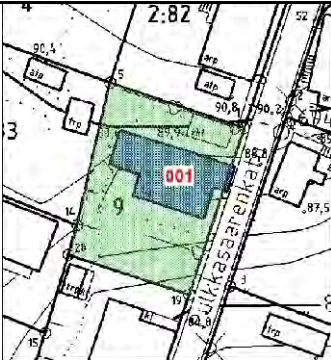
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
26		Jalajakatu 1	837-215-1055-0020		Tontin jaosta huolimatta vierekkäiset kiinteistöt on inventoitu yhtenä kohteena, sillä ne muodostavat ehjän pihapiirin. Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin vuodelta 1923 ja osin puu-, osin betonipuurunkoinen piharakennus 1920-luvulta. Molemmat ovat säilyttäneet ikkunoiden vaihtamista ja mineriittivuorauksista lukuun ottamatta hyvin ajan rakennuksille tyypillisen muodon ja piirteet. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun ja Tahmelankadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja erityisesti lähelle katulinjaa sijoitetulla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemissa.	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän pihapiirin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (sisäänkäynnit). Pihapiirin ja erityisesti asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa. Lisäksi: Rakennusten mineriittivuorauksen poistaminen ja alkuperäisen puuvuorauksen palauttaminen on suositeltavaa.
27		Jalajakatu 2	837-215-1056-0004		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on peräisin todennäköisesti 1920-luvun alusta. Rakennus on peruskorjauksesta huolimatta säilyttänyt hyvin alkuperäisen runkomuotonsa sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten saumapeltikatettu satulakatto, ikkunoita ja julkisivujen laudoitus ja listoitustavan. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, useita pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun ja Tahmelankadun kulmauksessa sijaitsevalla laajalla tontilla ja erityisesti aivan katulinjaan sijoitetulla asuinrakennuksella on suurehko merkitys Jalajakadun katumaisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (sisäänkäynnit). Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.
28		Jalajakatu 3	837-215-1055-0017		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1935. Rakennus on säilyttänyt erinomaisesti alkuperäisen runkomuotonsa, 1920-luvun puuklassismin tyylipiirteet sekä alkuperäiset tai niitä vastaavat rakennusosat ja -materiaalit, kuten saumapeltikatettu satulakatto, 9-ruutuiset ikkunat, lasikuisti ja julkisivujen laudoitus ja listoitustapa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun varressa, lähelle katulinjaa rakennetulla asuinrakennuksella on kohtalainen merkitys katumaisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

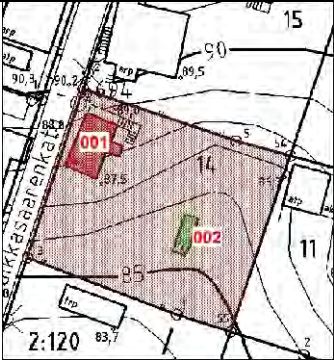
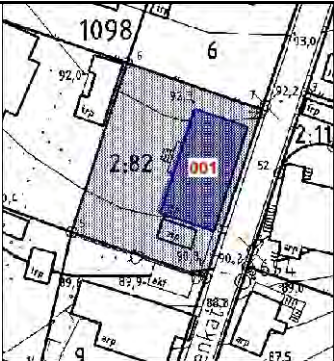
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
29		Jalajakatu 4	837-215-1056-0008		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Jalajakatu 4 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Tontin kytketty omakotitalo (001) ja autotalli (002) ovat 1972 arkkitehti Pentti Turusen suunnittelemat. Rakennusten arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Myös piha kasveineen ja pihan pintoineen edustaa erinomaisella tavalla 1970-luvulle tyypillistä piharakentamista. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Kiinteistö kuuluu Tahmelan 1800-1900-lukujen taitteen huvila-asutuksen jatkumoon, joka 1900-luvun lopulla ilmeni alueen perinteisistä puutaloista selkeästi erottuvien arkkitehtien suunnitteleminen kookkaiden omakotitalojen rakentamisena alueelle. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Tontilla rakennuksineen on melko vähäinen merkitys Jalajakadun katumaisemassa, mutta kohtalainen merkitys tontin länsipuolen palstaviljelyalueen avoimessa maisemassa. Vierekkäiset kiinteistöt Jalajakatu 4 ja 6 samanlaisine rakennuksineen muodostavat kaupunkikuvallisesti yhteen liittyvän parin.	Asuinrakennuksen, autotallin, pihan rakenteiden, pintojen ja kasvillisuuden muodostaman eheän 1970-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuinrakennus – autotalli rakennusparin säilyminen. Asuinrakennuksen ja autotallin arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa ja autotallissa. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemassa ja palstaviljelmien avoimessa maisemassa. Vierekkäisten kiinteistöjen samanlaisten asuinrakennusten muodostaman kaupunkikuvallisesti yhteen liittyvän rakennusparin säilyminen.
30		Jalajakatu 5	837-600-0002-0291		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen yhden perheen asuinrakennus on rakennettu 1936. Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisen runkomuotonsa sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten saumapeltikatettu satulakatto ja julkisivujen laudoitus ja listoitustapa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun ja Raitakadun kulmauksessa sijaitsevalla avaralla tontilla ja lähelle katulinjaa rakennetulla asuinrakennuksella on kohtalainen merkitys katumaisemissa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

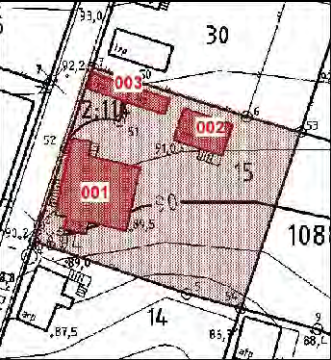
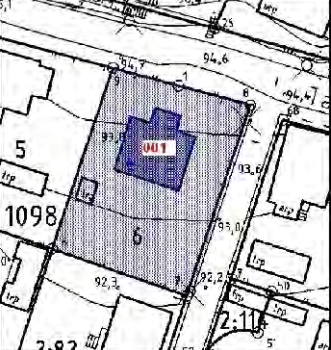
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
31		Jalajakatu 6	837-215-1056-0009		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Jalajakatu 6 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Tontin kytketty omakotitalo (001) ja autotalli (002) ovat 1972 arkkitehti Pentti Turusen suunnittelemat. Rakennusten arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Kiinteistö kuuluu Tahmelan 1800-1900-lukujen taitteen huvila-asutuksen jatkumoon, joka 1900-luvun lopulla ilmeni alueen perinteisistä puutaloista selkeästi erottuvien arkkitehtien suunnitteleminen kookkaiden omakotitalojen rakentamisena alueelle. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Avoimella tontilla rakennuksineen on kohtalainen merkitys Jalajakadun ja tontin länsipuolen palstaviljelyalueen avoimessa maisemassa. Vierekkäiset kiinteistöt Jalajakatu 4 ja 6 samanlaisine rakennuksineen muodostavat kaupunkikuvallisesti yhteen liittyvän parin.	Asuinrakennuksen, autotallin, sisäänkäynnin rakenteiden ja pintojen muodostaman 1970-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuinrakennus – autotalli rakennusparin säilyminen. Asuinrakennuksen ja autotallin arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa ja autotallissa. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemassa ja palstaviljelmien avoimessa maisemassa.
32		Jalajakatu 8	837-215-1056-0013		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Jalajakatu 8 B on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Tontin 1962 rakennetun usean asunnon asuinrakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Rakennus poikkeaa muodoiltaan ja ilmeeltään jonkin verran muista Tahmelan moderneista omakoti- ja paritaloista, mm. satulakaton, värityksen ja julkisivujen jäsentelyn osalta. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Avoimella tontilla ja aivan katulinjaan sijoitetulla asuinrakennuksella on kohtalainen merkitys Jalajakadun maisemassa.	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, kattokulman, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

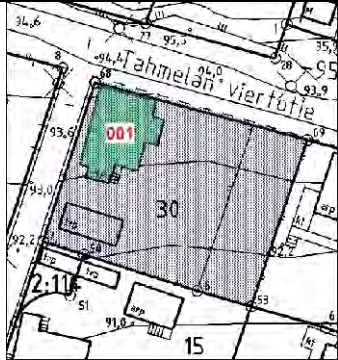
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
33		Jalajakatu 12	837-600-0002-0254		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Huvilatyylinen kookas asuinrakennus on peräisin todennäköisesti 1910-luvun lopulta ja laajennettu 1930-luvulla. Rakennuksessa on minerittiverhousta lukuun ottamatta säilynyt erinomaisesti laajennuksen jälkeinen runkomuoto sekä runsaasti ajan rakennusosia ja materiaaleja, kuten ikkunoita ja uniikki betonirakenteinen pyöreä kaksikerroksinen parveke. Hirsinen rantasauna on todennäköisesti 1930-luvulta ja säilynyt pääosin alkuperäistä vastaavassa asussa. Pihan pinnat, jäsentely ja kasvillisuus ovat huvilarakentamiselle tyypilliset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Pihapiiri rakennuksineen edustaa alueella harvinaistunutta huvilakulttuuria. Myöhemmin ympärivuotiseen asuinkäyttöön otetussa asuinrakennuksessa on säilynyt hahmotettavissa 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, useita pieniä asuntoja puutalossa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun mutkassa sijaitsevalla kasvillisuuden kätkemällä laajalla tontilla ja asuinrakennuksella on melko vähäinen merkitys Jalajakadun katumaisemassa ja Pyhäjärven rantamaisemassa.	Asuinrakennuksen ja rantasaunan, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän huvilatyyllisen pihapiirin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (sisäänkäynnit). Pihapiirin ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja järvimaisemassa. Lisäksi: Asuinrakennuksen minerittivuorauksen poistaminen ja alkupe räisenkaltaisen rappauksen tai puuverhouksen palauttaminen on suositeltavaa.
34		Jalajakatu 16	837-215-1057-0014		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Huvilatyylinen kookas asuinrakennus on peräisin todennäköisesti vuodelta 1925. Rakennuksessa on peruskorjauksista ja muutoksista huolimatta säilynyt erinomaisesti alkuperäinen runkomuoto, ajalle tyypilliset rakennusmateriaalit ja 1920-luvun klassismin tyylipiirteet, kuten aumakatto, pylväiden kannattama kolmiopäätyinen sisäänkäyntikatos, luoteissivun kaksikerroksinen parveke, 6-ruutuiset risti-ikkunat (uusittu) ja näyttävät listoitukset. Pihan pinnat, jäsentely ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Pihapiiri asuinrakennuksineen edustaa alueella harvinaistunutta huvilakulttuuria. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Jalajakadun varressa sijaitsevalla melko laajalla tontilla ja asuinrakennuksella on kohdallinen merkitys Jalajakadun katumaisemassa ja Pyhäjärven rantamaisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen perinteisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Pihapiirin ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja järvimaisemassa.

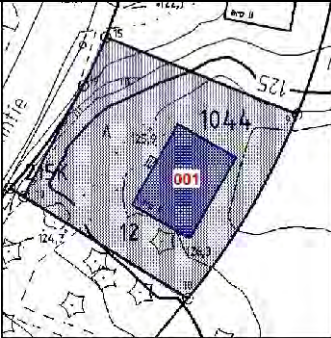
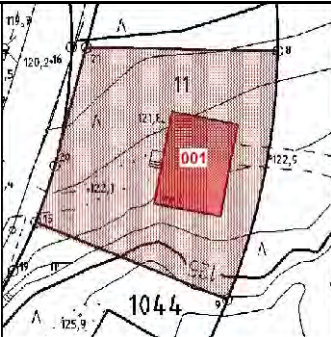
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
35		Jyrkkäkatu 3	837-215-1048-0011		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiiri edustaa erinomaisesti Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Pikkutalo 001 on rakennettu viimeistään 1910-luvun alussa ja betonirakenteinen piharakennus todennäköisesti 1930-luvulla. Asuinrakennuksessa on muutoksista huolimatta säilynyt erinomaisesti nähtävissä alkuperäinen runkomuoto, piirteet ja materiaalit. Vaatimaton piharakennus on osin alkuperäistä vastaavassa asussa. Pihan pinnat, rakenteet ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieni asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Ansionkallion laella, lyhyen päättävän Töyräskadun päässä sijaitsevalla pienikokoisella asuinrakennuksella on melko vähäinen merkitys katumaisemassa sekä Ansionkallion maisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Ansionkallion laen kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0006).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Asuinrakennuksen harvinaistuneen rakennustyyppin, pikkutalo, säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, kattokulman, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Alueelle tyypillisen useista materiaaleista koostuvan kivijalan säilyminen asuinrakennuksessa. Tontin tasoerojen säilyminen. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävissä. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katu- ja kaukomaisemissa.
36		Luisukatu 2	837-215-1048-0001		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Luisukatu 2 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Asuinrakennus on 1970-luvun alussa rakennettu pienkerrostaloa muistuttava kahden asunnon asuinrakennus. Rakennuksen muoto, tyyli ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet alkuperäistä vastaavina. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Tontti ja melko kookas asuinrakennus sijaitsevat näkyvällä paikalla Luisukadun ja Ansiokadun kulmauksessa. Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
37		Luisukatu 4	837-215-1048-0002		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Luisukatu 4 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Tontin 1966 rakennetun pienkerrostaloa muistuttavan kahden asunnon asuinrakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Lähelle katulinjaa sijoitetulla melko kookkaalla asuinrakennuksella on kohtalainen merkitys Luisukadun maisemassa. Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tasakaton tai vaikutelman tasakatosta säilyminen asuinrakennuksessa. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen kallion säilyminen pihassa.

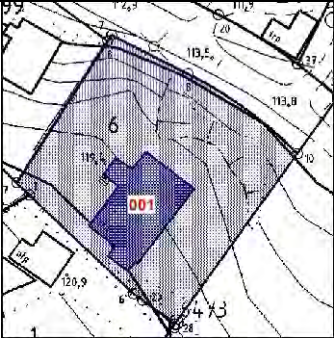
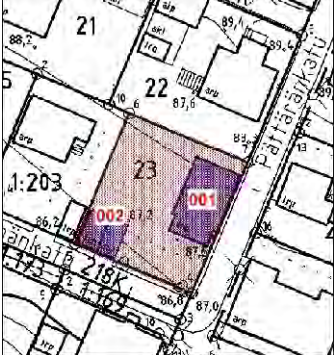
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri-historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
38		Luisukatu 6	837-215-1048-0003		Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Pihapiiri edustaa Ansionkallion 1900-luvun alun työväenasuinrakentamista. Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus ja puurunkoinen piharakennus ovat peräisin todennäköisesti 1910-luvulta. Molemmat on peruskorjattu melko voimakkaasti, mutta alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Lähelle katulinjaa sijoitetulla melko kookkaalla asuinrakennuksella on kohtalainen merkitys Luisukadun katumaisemassa. Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Piharakennuksen kattomuodon, kattokulman, runkomuodon ja molempien rakennusten rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin tasoerojen säilyminen. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen avokallion säilyminen nähtävissä. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
39		Luisukatu 8	837-215-1048-0004		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Luisukatu 8 on Tahmelan modernia rakentamista edustava kiinteistö. Tontin moderni paritalo on 1963 arkkitehti Jaakko Ilveskosken suunnittelema kahden asunnon asuinrakennus. Rakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Kulmasta kohotetun pulpettikaton säilyminen asuinrakennuksessa. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Ansionkallion tonteille luonteenomaisen kallion säilyminen pihassa.
40		Pulkasaarenkatu 3	837-218-1098-0009		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1926 ja laajennettu 1990-luvulla. Rakennus on säilyttänyt länsipäädyn laajennuksesta ja peruskorjauksesta huolimatta kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa, 1920-luvun puuklassismin tyyli-piirteet sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten saumapeltikatettu mansardikatto, päätyihin taittavat räystäät, lunetti-ikkunat ja julkisivujen laudoitus ja listoitustapa. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, useita pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun varressa sijaitsevalla, katulinjaan rakennetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemassa.	Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (sisäänkäynnit). Asuinrakennuksen korkean asutun kivi-jalan säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

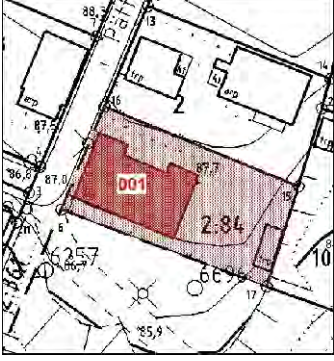
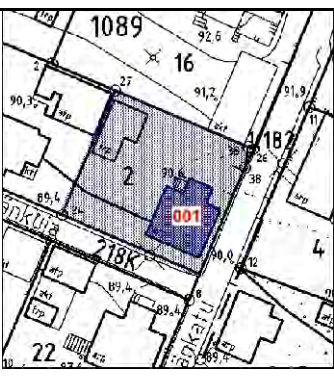
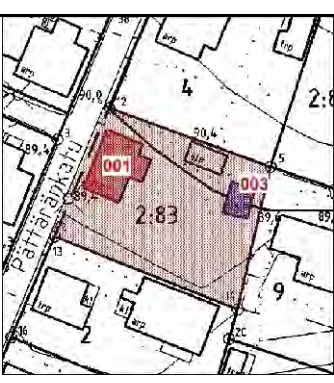
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
41		Pulkasaarenkatu 4	837-218-1088-0014		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Asuinrakennus on rakennustyyppiltään pikkutalo. Talon kivijalka on rakennettu 1920-luvulla ja siinä on asuttu, kunnes rakennus on 1930-luvun alussa rakennettu nykyiselleen. Myös puurunkoinen piharakennus on 1930-luvun alusta. Molemmat ovat säilyttäneet erittäin hyvin ajan rakennuksille tyypilliset muodot, piirteet ja rakennusmateriaalit. Pihan pinnat, betonirakenteet ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Asuinrakennus on tyyppiltään harvinaistunut yhden perheen pikkutalo, jossa on lisäksi pidetty vuokralaista. Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt. Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Tontin itäpäädyssä on kulkenut Punainen tukkitie 1864-1935. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun varressa sijaitsevalla kookkaalla tontilla ja erityisesti lähelle katulinjaa sijoitetulla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemassa.	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän pihapiirin säilyminen. Asuinrakennus – piharakennus rakennusparin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen harvinaistuneen rakennustyyppin, pikkutalo, säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (sisäänkäynnit). Asuinrakennuksen korkean asutun kivijalan säilyminen. Tontin itäosan entisen punaisen tukkitien pohjan säilyminen rakentamattomana. Pihapiirin ja erityisesti asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
42		Pulkasaarenkatu 5	837-600-0002-0082		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1934. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksista huolimatta kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa sekä alkuperäiset tai niitä vastaavat rakennusosat ja -materiaalit, kuten erikoiset viistoon koteloidut räystäät, poikkipäädyt, lunetti- ja ristikkoikkunat sekä julkisivujen laudoitus ja listoitustapa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun varressa sijaitsevalla, katulinjaan rakennetulla kookkaalla asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

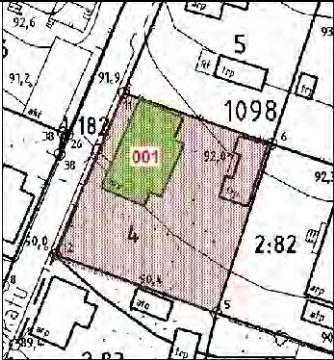
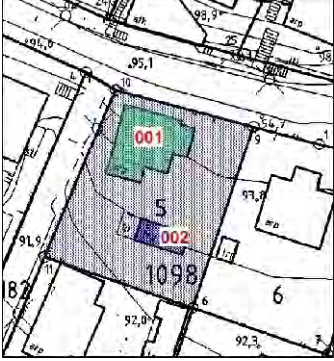
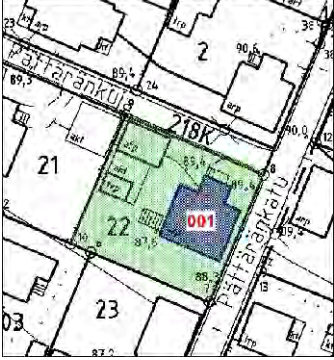
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks
43		Pulkasaarenkatu 6	837-600-0002-0114		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pihapiirin muodostavat yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus 001, pikkutalo 002 ja puu-rakenteinen piharakennus 003. Rakennukset ovat peräisin 1920-luvun puolivälistä. Kaikki rakennukset ovat säilyttäneet erittäin hyvin ajan rakennuksille tyypilliset muodot, piirteet ja rakennusmateriaalit. Asuinrakennuksessa 001 on nähtävissä 1920-luvun klassismin tyyli- ja piirteitä, kuten jyrkkä saumapeltikatettu mansardikatto, päätyihin taittuvat räystäät, lunetti-ikkunat, julkisivujen symmetrinen aukotus ja listoitut ja laudoitustapa. Pikkutalossa 002 näkyy perinteinen perustustapa: betonipilarit, välit laudoitettu. Pihan pinnat, jäsentely, rakenteet ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Asuinrakennus 002 on tyypiltään harvinaistunut yhden perheen pikkutalo. Pihapiirissä on säilynyt alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutaloissa, aputiloja piharakennuksessa. Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Tontin itäpäädyssä on kulkenut Punainen tukkitie 1864-1935. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun varressa sijaitsevalla kookkaalla tontilla ja erityisesti lähelle katu- linjaa sijoitetulla asuinrakennuksella 001 on suuri merkitys katumaisemassa.	Kahden asuinrakennuksen ja pihara- kennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1900- luvun alkupuolelle ominaisen eheän pi- hapiirin säilyminen. Kolmen rakennuksen muodostaman historiallisesti yhteenkuuluvan raken- nusryhmän säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennus- ajankohdalle ominaisten julkisivumate- riaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen 001 tyyli- ja piirteiden säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinra- kennuksessa 001 (sisäänkäynnit). Asuinrakennuksen 001 korkean asutun kivijalan säilyminen. Asuinrakennuksen 002 harvinaistuneen rakennustyyppin, pikkutalo, säilyminen. Asuinrakennuksen 002 perustuksen ra- kenteen säilyminen. Tontin itäosan entisen punaisen tukki- tien pohjan säilyminen rakentamatto- mana. Pihapiirin ja erityisesti kookkaan asuin- rakennuksen 001 aseman säilyminen katumaisemassa.
44		Pulkasaarenkatu 7	837-218-1098-0006		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1924. Rakennus on säilyttä- nyt peruskorjauksesta huolimatta kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joi- tain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten satulakatto (kate uusittu), julkisivujen laudoitustapa sekä satulakattoinen lasikuisti. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun ja Tahmelan viertotien, alueen vilkkaasti liikennöidyn pääkadun, kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja asuinrakennuksella on suurehko merkitys katu- maisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900- luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, run- komuodon, rakennusajankohdalle oimi- naisten julkisivumateriaalien ja muoto- jen säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säi- lyminen katumaisemassa.

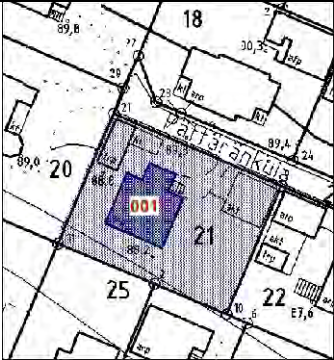
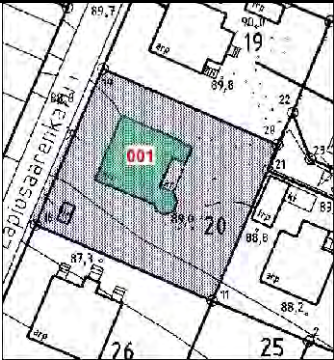
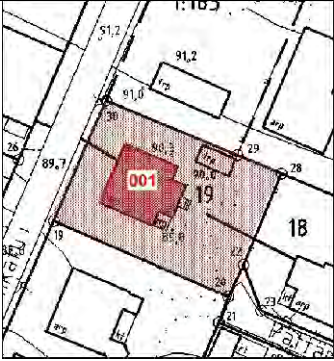
Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri-historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
45		Pulkasaarenkatu 8	837-218-1088-0030		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvulla ja laajennettu 2000-luvulla. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta ja laajennuksesta huolimatta kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa. Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Tontin itäpäädyssä on kulkenut Punainen tukkitie 1864-1935. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pulkasaarenkadun ja Tahmelan viertotien, alueen vilkkaasti liikennöidyn pääkadun, kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja asuinrakennuksella on suurehko merkitys katu-maisemassa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Tontin itäosan entisen punaisen tukkitien pohjan säilyminen rakentamattomana. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
46		Punainen tukkitie	Useita kiinteistöjä		Historiallinen arvo – Teollisuushistoria Pispalanharju esti pitkään laajamittaisen tukkipuun kuljettamisen uittamalla Tampereen pohjoispuolisilta alueilta etelään. Ongelma ratkaistiin harjun yli rakennettavilla tukkiteillä. Rosenlewin omistama Porin Höyrysaha rakensi ensimmäisen maanpinnalla kulkeneen tukkienkuljetustie, ns. punaisen tukkitien Pispalanharjun yli 1863-1864. Punamullalla maalattu tukkitie ylitti Pispalan valtatie suunnilleen nykyisen Pispalan kirkon kohdalla. Tukkien siirto tapahtui aluksi hevosvoimaisesti. Ympäristöarvo – Maisemakokonaisuus Tukkitiet jakoivat Pispalanharjun jyrkästi kolmeen osaan, joita olivat Harmaan tukkitien itäpuoli, tukkiteiden välinen alue ja Punaisen tukkitien länsipuoli. Tukkitiet hallitsivat harjun maisemaa ja rajoittivat paikoin harjunsuuntaista kulkemista yli 60-vuoden ajan. Niiden uomat hahmottuvat osittain yhä, sillä ne ovat säilyneet suurimmaksi osaksi rakentamattomina 1930-luvulta lähtien, jolloin tukkitiet purettiin. Uomissa on säilynyt joitain tukkitien rakenteita. Ks. Pispalan arkeologinen inventointi 2008.	Tukkitien Pyhäjärveltä Näsijärvelle ulottuvan uoman säilyminen rakentamattomana puistoalueena. (Nykyisenkaltaiselle käytölle kulkuväylänä ja portaiden tms. ei-pysyvien rakenteiden rakentamiselle alueelle ei ole estettä.) Säilyneiden tukkitien rakenteiden suojeleminen. Alueen eteläosan tonteilla olevan entisen tukkitien pohjan säilyminen rakentamattomana. Alueen maastonmuotojen säilyminen. Lisäksi: Kasvillisuutta tulisi raivata, jotta uoma ja siltä aukeavat näkymät eivät kasva umpeen. Tukkiteiden historiaa voisi tuoda esiin nykyistä näkyvämmiin ja laajemmin uusilla opastauluilla tms.

Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuuri- historialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
47		Pyynikintie 60	837-215-1044-0012		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Tontin 1950-luvun alussa rakennetun puurakenteisen pienkerrostalotyyppisen asuinrakennuksen on työntekijöilleen asunnoiksi rakennuttanut Pirkanmaan Nahka Oy ja suunnitellut arkkitehti Paavo Tiitola. Asuinrakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet ikkunoiden vaihtamista ja kaakkoissivulle lisättyjä parvekkeita lukuun ottamatta alkuperäistä vastaavina. Kohde ei edusta perinteistä pispalalaista rakentamisen tapaa, vaan alueella harvinaista jälleenrakennuskauden rakentamista. Vierekkäiset kiinteistöt Pyynikintie 60 ja 62 samanlaisine asuinrakennuksineen muodostavat kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti yhteen liittyvän parin.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1950-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Porraskäytävän pintamateriaalien säilyminen. Alueen tonteille luonteenomaisen kalliion säilyminen pihassa. Rinnepihan tasoerojen säilyminen. Vierekkäisten kiinteistöjen samanlaisten asuinrakennusten muodostaman kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti yhteenliittyvän rakennusparin säilyminen.
48		Pyynikintie 62	837-215-1044-0011		Rakennushistoriallinen arvo – Arkkitehtoninen Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Tontin 1950-luvun alussa rakennetun puurakenteisen pienkerrostalotyyppisen asuinrakennuksen on työntekijöilleen asunnoiksi rakennuttanut Pirkanmaan Nahka Oy ja suunnitellut arkkitehti Paavo Tiitola. Asuinrakennuksen arkkitehtuuri, tyyli, muoto ja rakennusmateriaalit ovat säilyneet erinomaisesti alkuperäistä vastaavina. Kohde ei edusta perinteistä pispalalaista rakentamisen tapaa, vaan alueella harvinaista jälleenrakennuskauden rakentamista. Vierekkäiset kiinteistöt Pyynikintie 60 ja 62 samanlaisine asuinrakennuksineen muodostavat kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti yhteen liittyvän parin. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Avoin tontti ja kookas asuinrakennus sijaitsevat näkyvällä paikalla vilkkaasti liikennöidyn Pyynikintien varressa.	Asuinrakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1950-luvulle ominaisen kokonaisuuden säilyminen. Asuinrakennuksen arkkitehtonisten ratkaisujen, kuten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa. Alueen tonteille luonteenomaisen kalliion säilyminen pihassa. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa. Vierekkäisten kiinteistöjen samanlaisten asuinrakennusten muodostaman kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti yhteenliittyvän rakennusparin säilyminen.

Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuositukset
49		Pyynikintie 63	837-215-1050-0006		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Huvilatyyppinen asuinrakennus on rakennettu todennäköisesti 1890-luvulla ja korotettu 1920-luvun lopulla. Rakennuksessa on säilynyt runsaista muutoksista huolimatta 1920-luvun puuklassismin tyyliin tyylipiirteitä ja joitain rakennusmateriaaleja, kuten päätyihin taittuvat räystäät, aumakattoiset kuistit ja lunetti-ikkunat. Pihan pinnat, rakenteet ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Kookkaalla asuinrakennuksella on maisemallista merkitystä Pispalanharjulle aukeavan Ansionkallion pohjoisrinteen maisemassa. Arvoalue Kohde sijaitsee Kaupungin vanhan raja-aidan ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0005).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen, rakenteiden ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, kattokulman, runkomuodon ja rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (useat sisäänkäynnit). Paikoin korkean kivijalan ja sen rakennusmateriaalien säilyminen nähtävillä. Asuinrakennuksen aseman säilyminen kaukomaisemassa.
50		Pättäränkatu 1	837-218-1089-0023		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1922 ja laajennettu 1920-luvun lopulla. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta ja kuistilaajennuksesta huolimatta melko hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten satulakatto (kate uusittu) ja T-malliset ikkunat. Vaatimaton puurunkoinen 1920-luvun piharakennus on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä, joskin siihen on rakennettu kiinni autokatos ja pihavaja. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun ja Vieremänkadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on suurehko merkitys katumaisemissa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuin- ja piharakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.

Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymistä kannalta tärkeää on:
51		Pättäränkatu 2	837-600-0002-0084		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1924. Rakennus on säilyttänyt erittäin hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä alkuperäiset tai niitä vastaavat rakennusosat, -materiaalit ja 1920-luvun puuklassismin tyylipiirteet, kuten satulakatto, päätyihin taittuvat räystäät, symmetrinen julkisivujen aukotus, 6-ruutuiset risti-ikkunat ja aumakattoiset lasikuistit. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun ja Vieremänkadun kulmauksessa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on suurehko merkitys katumaisemissa sekä Pyhäjärven rantamaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Useiden asuntojen tai vaikutelman useista asunnoista säilyminen asuinrakennuksessa (kuistit, sisäänkäynnit). Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.
52		Pättäränkatu 5	837-218-1089-0002		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta huolimatta melko hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia, -materiaaleja ja puuklassismin tyylipiirteitä, kuten satulakatto (kate uusittu) ja 6-9-ruutuiset risti-ikkunat (uusitut), pienet kolmioikkunat, julkisivujen listoitukset ja laudoitustapa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun ja Pättäränkujan kulmauksessa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on suurehko merkitys katumaisemissa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.
53		Pättäränkatu 5	837-600-0002-0083		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Pikkutalo on rakennettu 1924-25. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta huolimatta hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä alkuperäiset tai niitä vastaavat rakennusosat, -materiaalit, kuten kolmiorimahuopakattu mansardikatto, symmetrinen julkisivujen aukotus, laudoitus ja listoitustapa. Vaatimaton puurunkoinen 1920-luvun piharakennus 003 on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalhistoria Asuinrakennus on tyypiltään harvinaistunut yhden perheen pikkutalo. Pihapiirissä on säilynyt alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieni asunto puutalossa, aputiloja piharakennuksessa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun varressa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on suurehko merkitys katumaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Rakennusten julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Asuinrakennuksen harvinaistuneen rakennustyyppin, pikkutalo, säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.

Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks
54		Pättäränkatu 8	837-218-1098-0004		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla ja laajennettu 1980-luvulla. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta ja suurehkosta laajennuksesta huolimatta kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia ja -materiaaleja, kuten päätyihin taittavat räystäät, julkisivujen laudoitus- ja listoitustapa ja T-malliset ikkunat (uusittu). Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun varressa sijaitsevalla tontilla ja asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen eheän puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen eteläpään alkuperäisen osan julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
55		Pättäränkatu 10 / Tahmelan viertotie 57	837-218-1098-0005		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla ja laajennettu 2000-luvulla. Rakennus on peruskorjauksesta ja laajennuksesta huolimatta säilyttänyt kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa. Vaatimaton puurunkoinen 1954 rakennettu puurunkoinen piharakennus on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä, joskin siihen on rakennettu kiinni terassikatos ja puukatos. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalihistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, pieniä asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun ja Tahmelan viertotien, alueen vilkkaasti liikennöidyn pääkadun, kulmauksessa sijaitsevalla tontilla ja asuinrakennuksella on suurehko merkitys katumaisemassa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuin- ja piharakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuin- ja piharakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien ja muotojen säilyminen. Loivan rinnepihan tasoerojen säilyminen. Pihan ja rakennusten aseman säilyminen katumaisemissa.
56		Pättäränkuja 1	837-218-1089-0022		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla. Rakennus on säilyttänyt voimakkaasta peruskorjauksesta huolimatta melko hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia, -materiaaleja ja puuklassismin tyylipiirteitä, kuten satulakatto, päätyihin taittavat räystäät, julkisivujen symmetrinen aukotus, pienet kolmioikkunat, listoitustapa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkadun ja Pättäränkujan kulmauksessa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on suurehko merkitys katumaisemissa. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyylipiirteiden säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.

Inv.no.	Tunnuskuva © Miia Hinnerichsen/ PMM 2012	Osoite	Kiint.no.	Karttaote, pihapiirien ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvoluokat I II III Ei mittakaavassa Pohjakartta © Tre kaupunki	Pihapiirin ja rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja arvojen perustelut	Toimenpidesuosituks Pihapiirin ja rakennusten tai muun kohteen arvojen säilymisen kannalta tärkeää on:
57		Pättäränkuja 3	837-218-1089-0021		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1928. Rakennus on säilyttänyt peruskorjauksesta huolimatta melko hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia, -materiaaleja ja puuklassismin tyyli- piirteitä, kuten satulakatto, päätyihin taittuvat räystäät, julkisivujen symmetrinen aukotus, pienet kolmioikkunat, listoitus- ja laudoitustapa. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkujan varressa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on melko vähäinen maisemallinen merkitys. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyyli- piirteiden säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
58		Pättäränkuja 5	837-218-1089-0020		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla ja laajennettu 1980-luvulla. Rakennus on peruskorjauksesta ja laajennuksesta huolimatta säilyttänyt kohtalaisesti alkuperäisen runkomuotonsa, sekä joitain alkuperäisiä tai niitä vastaavia rakennusosia, -materiaaleja ja puuklassismin tyyli- piirteitä, kuten satulakatto, päätyihin taittuvat räystäät, julkisivujen symmetrinen aukotus, T-malliset ikkunat (uusi- tut). Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat osin perinteiset. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkujan päässä ja Lapiosaarenkadun varressa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on melko suuri maisemallinen merkitys. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyyli- piirteiden säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemassa.
59		Pättäränkuja 6	837-218-1089-0019		Rakennushistoriallinen arvo – Rakennusperinteinen Yksittäispientalotyyppinen asuinrakennus on rakennettu 1920-luvun lopulla. Rakennus on säilyttänyt erittäin hyvin alkuperäisen runkomuotonsa, sekä alkuperäiset tai niitä vastaavat rakennusosat, -materiaalit ja 1920-luvun puuklassismin tyyli- piirteet, kuten saumapeltikatettu satulakatto, symmetrinen julkisivujen aukotus, listoitus- ja laudoitustapa, 6-ruutuiset risti-ikkunat ja aumakattoinen lasikuisti. Pihan pinnat ja kasvillisuus ovat pääosin perinteiset. Historiallinen arvo – Sosiaalishistoria Alueella 1900-luvun alkupuolella tyypillinen asumisen ja elämisen tapa, asuntoja puutalossa, aputiloja piharakennuksessa, on säilynyt hahmotettavissa. Ympäristöarvo – Maisemallisesti keskeinen sijainti Pättäränkujan päässä ja Lapiosaarenkadun varressa sijaitsevalla tontilla rakennuksineen on melko suuri maisemallinen merkitys. Arvoalue Pihapiiri sijaitsee Pättäränkadun ympäristön kulttuurihistoriallisella arvoalueella (2012/A0002).	Asuinrakennuksen, pihan pintojen ja kasvillisuuden muodostaman 1900-luvun alkupuolelle ominaisen puutarhamaisen pihapiirin säilyminen. Asuinrakennuksen julkisivujen aukotuksen, kattomuodon, runkomuodon, rakennusajankohdalle ominaisten julkisivumateriaalien, muotojen ja tyyli- piirteiden säilyminen. Pihan ja asuinrakennuksen aseman säilyminen katumaisemissa.